

משנה - מנחות - עיקר תוי"ט

[פרק א](#) • [פרק ב](#) • [פרק ג](#) • [פרק ד](#) • [פרק ה](#) • [פרק ו](#) • [פרק ז](#) • [פרק ח](#) • [פרק ט](#) • [פרק יג](#)
[ז](#) • [פרק יא](#) • [פרק יב](#) • [פרק יג](#)

פרק א

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#)

פרק ב

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#)

פרק ג

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)

פרק ד

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#)

פרק ה

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)
[משנה ח](#) [משנה ט](#)

פרק ו

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)

פרק ז

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#)

פרק ח

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ו משנה ז

פרק ט

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה משנה ו משנה ז
משנה ח

פרק י

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה משנה ו משנה ז
משנה ח משנה ט

פרק יא

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה משנה ו משנה ז
משנה ח משנה ט

פרק יב

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה

פרק יג

משנה א משנה ב משנה ג משנה ד משנה ה משנה ז משנה ז
משנה ט משנה י

א

פרק

פרק א - משנה א

{א} שְׁנֵי קְמָצוֹ. עֲבוּדָה קַמִּיתָא נְקֻט. וְהוּא הַדִּין נְתִינָה בְּכָלִי וְהוֹלְכָה
וְהַקְטָרָה, כְּדִקְתָּנִי סִיפָא. תּוֹסְפוֹת: **{ב}** דְּהִינּוּ שְׁנוֹי קֹדֶשׁ כְּדַמְפָּרֶשׁ בְּסִיפָא

לְשֵׁם מְנַחַת חוּטָא כּוּי. וְהוּא הַדִּין שְׁנוּי בְּעֵלִים. תּוֹסְפוֹת: {ג} גְּמָרָא. אִי בְּעִית אִימָא סְבָרָא, מְשׁוּם דְּמִשְׁנֵי בְּהַּ כָּל הֵנִי לְשַׁנֵּי וְלִיזִיל. אִי בְּעִית אִימָא קָרָא כּוּי. וְעֵינן פְּרוּשׁ הַר"ב בְּרִישׁ זְבָחִים: {ד} וּלְפִי זֶה הוּא הַדִּין אֲשֶׁם נָזִיר וּמִצְרַע דְּבָאוּ לְהַכְשִׁיר וְלֹא הַכְשִׁירוּ. אָבֵל כָּל זֶה אֵיתוּתַב נְמִי בְּגְמָרָא, וְלִהְיֵי נְמִי לֹא כְּתָבָם הַר"ב בְּרִישׁ זְבָחִים. וְכֵן הַרְמַב"ם בְּחַבּוּרוֹ חָזַר בּוֹ וְלֹא פָּסַל לְעַמְרָא שְׁלֹא לְשֵׁמוֹ: {ה} וְהַקְטִיר. בְּמָקוֹם זְרִיקָה:

פרק א - משנה ב

{ו} אַחַת כּוּי. וּמְשׁוּם דְּרַבֵּי שְׁמַעוֹן אָמַר טַעְמָא דְּלֹא בְּעִי מְנַחַת חוּטָא לְבוֹנָה וְשָׁמֹן שְׁלֹא יְהִי קָרְבָּנוּ מִהַדָּר, סְלָקָא דְּעֵתָא דְּאִמִּינָא כִּי קָמְצִי לֵה פְּסוּלִין נְמִי תִּתְכַּפֵּשֶׁר, קָא מְשַׁמַּע לָן. גְּמָרָא: {ז} קָמְצֵי כּוּי. בְּגְמָרָא יִלְפִינן לֵה מְקָרָא: {ח} וְעֵלָה. וְאִם תֵּאמַר מֵאִי אִירְגָא עָלָה אֶפְלוּ נִשְׂאָר בְּשִׁירִים נְמִי, דְּהוּיָא מְנַחָה חֲסָרָה. וְיֵשׁ לוֹמַר שְׁאִין רְגִילִים לְצַמְצָם הָעֲשָׂרוֹן שְׁלֹא יְהִיָּה בּוֹ מְעַט יוֹתֵר. תּוֹסְפוֹת: {ט} צְרוּר כּוּי. כָּל הֵנִי לְמָה לִי, צְרִיכָא, דְּאִי תִּנָּא צְרוּר מְשׁוּם דְּלֹאוּ בֵּת הַקְּרָבָה הִיא, אָבֵל מְלַח דְּבֵת הַקְּרָבָה הִיא [דְּלֹא חֵר שְׁהִיָּה הַקְּמָץ עַל הַמִּזְבֵּחַ הוּא מוֹלַח] אִימָא תִּתְכַּפֵּשֶׁר. וְאִי תִּנָּא מְלַח דְּלֹא אֶקְבַּע בְּהַדֵּי מְנַחָה מְעַקְרָא, שְׁאִינוּ מוֹלַח אֶלָּא הַקְּמָץ בְּלִבָּד, אָבֵל לְבוֹנָה דְּאֶקְבַּע בְּהַדֵּי מְנַחָה מְעַקְרָא אִימָא תִּתְכַּפֵּשֶׁר, קָא מְשַׁמַּע לָן. גְּמָרָא: {י} גְּרָגִיר כּוּי. אִין לְהִבִּיא רְאִיָּה מְזָה שְׁמִשְׁלִיךְ הַמְּלַח עַל כָּל הַמְּנַחָה, שְׁזָה אִינוּ כּוּי. אֶלָּא דּוּמִיָּא דְּצְרוּר, רְצוּנוֹ לוֹמַר שְׁאִם נִזְדַּמֵּן וְנִתְעָרַב עִם הַסֵּלֶת שׁוּם דְּבַר מְזָה וְיַעֲלָה בְּיָדוֹ. הַרְמַב"ם: {יא} וְשֵׁם אוֹתוֹ הַתּוֹסֵפֶת שְׁמוֹסִיפִין בְּגְדִישָׁה בְּרוּצִין. הַרְמַב"ם. וּבְעֵרוּף פֶּרֶשׁ מְלִשׁוֹן רִיצָה, שְׁהוּא יוֹצֵא וְרָץ לְחוּץ: {יב} וְחִסָּר כּוּי. אֲגַב דְּמִפְּרֵשׁ יִתֵּר, מִפְּרֵשׁ חִסָּר כִּיּוּצָא בּוֹ, אֶף עַל גַּב דְּצְרוּר כּוּי מְשׁוּם חִסָּר הוּא. תּוֹסְפוֹת: {יג} גְּמָרָא. וְהוּא הַדִּין מֵאַפְּהָה תַּנּוּר. וְהָא דְּנִקְטָא קָמַח, מְשׁוּם דְּפוֹתָתוֹ, שְׁיָדָא לְקָרְאֵן קָמַח. וְעֵינן תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב:

פרק א - משנה ג

{יד} דְּמֵאִי אִירְגָא דְּתַנֵּי רַבָּה שְׁמֵנָה, לְתַנֵּי רַבָּה לֵה שְׁמֹן, אֶלָּא הָא קָא מְשַׁמַּע לָן דְּאָף עַל גַּב דְּהַפְּרִישׁ לֵה שְׁנֵי לֶגִין וְלֹא אֶמְרִינן הוּאִיל וְהָאִי חֲזִי לִיָּה לֹא לְפָסַל. גְּמָרָא. וְרַבָּה פְּחוֹת מְשַׁנֵּי לֶגִין, יֵשׁ פְּלִגְתָּא בֵּין רִשׁ"י וְהַרְמַב"ם. וְדַעַת הַר"ב אִין הַכְּרַע. וְעֵינן תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: {טו} דְּשַׁנֵּי קָמְצִין לְגַבֵּי שְׁנֵי קָרְטִין הָוּה יוֹתֵר מִדְּאִי הַרְבָּה. מֵה שְׁאִין כֵּן שְׁנֵי לֶגִין לְגַבֵּי לָג אֶחָד: {טז} הַקּוּמָץ

כו'. וְנוֹתַן בְּכָלִי. בְּאַרְבַּע עֲבוֹדוֹת הִלְלוּ מִפְּגָלִים בְּמִנְחָה. דְּגַמְרִינָן מִזְבָּחִים
בְּהֶקֶשׁ. כְּדָאֵמַר בְּרִישׁ פְּרָקִין דְּאֵתְקַשׁ מִנְחָה לְחֻטָּאת וְאָשָׁם. וּמַהֲהִיא
הֶקֶשׁ אַ גַּמְרִינָן מִחֻטָּאת דְּפִוסְלַת בְּמִנְחָה. וּמִנְחָה, מַה זֶבַח נִפְגַּל בְּאַרְבַּע
עֲבוֹדוֹת כּוֹי אֶף מִנְחָה כּוֹי. רַשִׁי: [ז] לְמַחֲרָה. דְּהִינּוּ חוּץ לְזִמְנוֹ, דְּמִנְחָה
אֵינָה נֶאֱכָלֶת אֶלָּא לְיוֹם וְלַיְלָה. דְּאֵתְקַשׁ לְחֻטָּאת וְאָשָׁם. רַשִׁי: [ח]
לְרִבּוּתָא כְּתַב כּוֹ, דְּאֶפְלוּ פְּסוּל לִיכָא:

ב

פרק

פרק ב - משנה א

[א] וְאִם תֵּאמַר הֵיכִי מְצִית אֲמַרִית הֵכִי, הָא בְּהֵדְיָא אֲמַרִינָן בְּסִיפָא
דְּטַעֲמָא מְשׁוּם דְּאִין מִתִּיר מִפְּגַל מִתִּיר דְּהָא אֲמַר שְׁהַזְבַּח דָּמוֹ כּוֹי. וַיֵּשׁ
לוֹמַר דְּהוּהוּ אֲמִינָא דְּלִדְבָרֵיהֶם דְּרַבְּנָן קְאָמַר לִיהּ הֵכִי: [ב] לְרַבִּי מֵאִיר
דְּסוּף פְּרָקִין. וְאֶף עַל גַּב דְּאֵינּוּ רִבּוּתָא לְאֲשֻׁמוּעִינָן דְּחוּלְק אַרְבָּנָן, קוּשְׁטָא
דְּמִלְתָא קָא מְשַׁמַּע לָן. וְעֵין תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב שְׁהֶאֱרִיד:

פרק ב - משנה ב

[ג] דְּכִתִּיב וְאֶכְלֶהוּ בְּמִקּוֹם קְדוֹשׁ כִּי קִדְשׁ קְדָשִׁים הוּא לוֹ. וּמִדְּקָרִיָּה קִדְשׁ
קְדָשִׁים אֵיכָא לְמִילָף דְּזִמְנוֹ אֶכְלֶתוּ נְפִי כְּאֶכְלֶת קְדָשִׁי קְדָשִׁים שְׁהִיא לְיוֹם
וְלַיְלָה. וְעֵין תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: [ד] בְּזִיכִין. תַּרְגוּם כְּפִוְתִין, בְּזִיכוּהִי.
הַרְמְבִי"ם: [ה] אוֹתָהּ כּוֹי. דְּאֶף עַל גַּב שְׁהַכְּתוּב עֲשֵׂאן גּוּף אַחַד דְּכִתִּיב לְחֶם
תְּנוּפָה, הִינּוּ לְעַכּוּבֵי דְּמַעַכְבֵּי אֶהְדְּדִי, מְצִינּוּ נְפִי שְׁעֲשֵׂאן שְׁנֵי גּוּפִים, דְּכִתִּיב
שְׁתֵּים שְׁנֵי עֲשָׂרוֹנִים [גְּמָרָא], וְסִדְרֵי לְחֶם הַפָּנִים יִלְפִינָן מִשְׁתֵּי לְחֶם כּוֹי.
תּוֹסְפוֹת:

פרק ב - משנה ג

{ו} דְּשָׁחִיטָת תּוֹדָה מְקַדְּשֶׁת לֶלֶחֶם, כְּדֹאִיתָא בְּפִרְק הַתּוֹדָה. וְכֵן שְׁחִיטָת
כְּבָשִׂים מְקַדְּשִׁים לֶלֶחֶם. רַשִׁיי: {ז} לֹאֲכַל כּוֹי. אוּ יִזְרַק דָּמָה אוּ יִקְטִיר
אֲמוּרֵיהָ לְמַחֵר. הַרְמַבֵּי"ם:

פרק ב - משנה ד

{ח} רַשִׁי. וְלֹא יִדְעֵתִי לָמָּה דְּקִדְּקוּ לְפָרֵשׁ עַל הַיִּין וְלֹא כָּלְלוּ גַם כֵּן הַסֵּלֶת,
דְּהָא פְּלוּגְתִּיהוּ דְרַבֵּי מֵאִיר וְרַבֵּן אֶבְרָהָם בְּסֵלֶת:

פרק ב - משנה ה

{ט} וּמוֹדִים כּוֹי. הָא לָמָּה לִי לְמַתְנֵי כָּלֵל, פְּשִׁיטָא, מִי אֵיכָא מִתִּיר אַחֲרֵינָא.
אֶלָּא דְּבִרִישָׁא לֹא מְכַשְׂרֵי אֶלָּא פְּסוּל, וְקָא מְשַׁמַּע לֵן דְּטַעְמָא מְשׁוּם דְּגִזְרוּ
בְּקִמְץ אֶטוּ קִמְץ דְּמִנְחַת חוּטָא דְּדָמֵי לִיה. וְטַעְמָא דְּלְבוֹנָה, מְשׁוּם דְּגִזְרֵי
אֶטוּ לְבוֹנָה הִבְיָא בְּזִיכּוּן. וְכַבֵּשׁ, אֶטוּ כְּבֵשׁ חֲבֵרוּ. וּבְזָד, אֶטוּ בְּזָד חֲבֵרוּ.
גְּמָרָא:

ג

פרק

פרק ג - משנה א

א וְאִם כֹּן מִדְּאוּרֵיתָא קְאָמַר, וְאֶפְלוּ כְּרַת חַיִּב. וְכָתְבוּ הַתּוֹסְפוֹת, תִּימָה, דְּלֹא הָוָה לִיהּ לְמִימַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹסֵל, אֶלְא מְפַגֵּל מִבְּעֵי לִיהּ. וַיֵּשׁ לּוֹמַר, דְּאִירִי נְמִי בְּחוּץ לְמִקּוּמוֹ: **ב** וּמְאָכִילַת מְזִבַּח לְאָדָם. גְּמָרָא: **ג** תִּימָה, תִּנַּח דְּאָכִילַת מְזִבַּח לְאָדָם. אֲבָל אָכִילַת אָדָם לְאָכִילַת מְזִבַּח מְנַלָּן. וַיֵּשׁ לּוֹמַר דְּפִשְׁטִיָּה דְּקָרָא קִימִי שְׁתֵּי הָאָכִילוֹת אֲבִשָּׁר זָבַח תּוֹדַת שְׁלָמִיו. תּוֹסְפוֹת: **ד** לְאָכֵל. הָא מְשֻׁנָּה יִתְרָה, דְּהָא תִּנּוּ בְּסוּף פְּרָק קָמָא אֶלְא לְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר אֶצְטְרִיד, דְּאָף עַל גַּב דְּפִסְל רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּמַחְשְׁבָה שְׁלֹא כְּדַרְכוֹ אִטּוּ כְּדַרְכוֹ וּפְסֵל מְדַרְבְּנָן, הֲכָא לֹא גִזַּר פְּחוֹת מְכַזְּבֵי אִטּוּ כְּזָבִית. רִשְׁיִי. וְזָה לֹא יִתְכּוֹן אֶלְא אֵלִיבָא דְּמֵאן דְּאָמַר דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְדַרְבְּנָן פְּסֵל כּוּי. אֲבָל לְמֵאִי דְּפָרַשׁ הַר"ב דְּמִקְרָא דְּרִישׁ לֵה, מִדְּאוּרֵיתָא קָא פְּסֵל. וּמְכַל מְקוּם נִרְאָה לִי לְיֹשֵׁב, דְּהִיא גּוּפִיָּה קָא מְשַׁמַּע לָן, דְּלֹא תִימָא דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְדַרְבְּנָן פְּסֵל מְטַעַם גִּזְרָה, קָא מְשַׁמַּע לָן דְּבַחְצֵי זֵית מְכָשִׁיר, וְאִם אֵיתָא דְּמְדַרְבְּנָן, אִם כֹּן הָוָה לִיהּ לְגִזַּר, אֶלְא טַעְמִיָּה בְּרִישָׁא דְּמִדְּאוּרֵיתָא הוּא:

פרק ג - משנה ב

ה דְּהָא נְאָמַר יִצְיָקָה בְּמִנְחַת הַסֶּלֶת וְנִשְׁנִית בְּמִנְחַת מַחְבַּת, וְאָמְרִינָן כָּל מְקוּם שְׁהַחֲזִיר וְשָׁנָה הַכְּתוּב בְּתוֹרַת מִנְחָה אֵינּוּ אֶלְא לְעַכְב. רִשְׁיִי: **ו** דְּאָמַר קָרָא וְהִבִּיאָה אֶל בְּנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים וְקִמְץ. גְּמָרָא: **ז** דְּאָמַר רַבִּי זִירָא, כָּל הָרְאוּי לְבִילָה אֵין בִּילָה מְעַכְבָּתוּ כּוּי. וְעֵין תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: **ח** וּמְשַׁמַּע בְּכַדִּי קְמִיצָה מִיָּהוּ מְעַכְבִּי. וְלֹא יִדְעָנָא אֲמֵאִי, דְּהָא לֹא שָׁנָה עָלְיוּ הַכְּתוּב. וְעֵין תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: **ט** כְּדִילִיף לִיהּ בְּגְמָרָא מְקָרָא: **י** נִתְעַרְבַּ כּוּי פְּשָׁרָה. לְרַבְּנָן, דְּעוֹלִין אֵין מְבַטְלִין זָה אֶת זָה. וּלְרַבִּי יְהוּדָה, דְּמִין בְּמִינוֹ לֹא בְּטַל: **יא** וְהוּא לְכַבֵּשׁ. וְזָה נִזְכָּר רֵאשׁוּנָה בְּכְתוּב. וְעוֹד כְּתִיב נִסְכֵי אֵיל שְׁנֵי עֶשְׂרוֹנִים בְּשְׁלִישִׁית הַהִין שְׁהוּן אַרְבַּעָה לְגִין. וְנִסְכֵי פֶר וְעֵגֶל שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרוֹנִים בְּחֻצֵי הַהִין שְׁהוּא שְׁשָׁה לְגִין. וְעֵין תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: **יב** דְּמִשׁוּם רַבָּה שְׁמָנָה דְּמִשְׁנָה ג' פְּרָק קָמָא לֹא מְפַסְלָא, כְּדַכְתִּיבְנָא הָתָם דְּשִׁיטַת הַר"ב דְּלֹא הוּוּ אֶלְא בְּלָג. וְהֲכָא אָף עַל גַּב דְּבָלַע, מְכַל מְקוּם וְדֵאִי דְּנִשְׁאָר גַּם כֹּן בְּשֵׁל נִסְכִים. וְעוֹד דְּקִמְץ לֹא בָלַע לֵג כּוּי. וְהִלְכָּד לִיכָא לְמִפְסֵל הֲכָא אֶלְא מְטַעַם בְּטוּל. וְעֵין תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: **יג** צְרִידָ עֵין דְּהָא כִּיּוֹן דְּמִשׁוּם בְּטוּל נִגְעוּ בָּהּ וּמְפָרַשׁ הַר"ב שְׁהַשְׁמֹן מְבַטֵּל הַסֶּלֶת, הִיכִי שִׁידָ הֲכָא לְמִימַר דְּשְׁמֹן שֶׁל הַקִּמְץ אָף אִם יִבְלַע כָּלוּ בְּמִנְחַת נִסְכִים שְׁיִבְטְלוּ, וְאִם כֹּן אֶפְלוּ עָרְבוּ מִדְּעַת נְמִי, דְּהָא אָמְרִינָן דְּלֹא פְּסִלִין אֶלְא בְּרַבָּה לֵג. וּלְהִיכִי נְמִי פְּרָשׁוּ רִשְׁיִי וְתוֹסְפוֹת, דְּמִנְחַת נִסְכִים הוּי חֶסֶר שְׁמָנָה, וְכָתְבוּ דְּאֵין הֲכִי נְמִי דְּפִסּוּלָה. וּמִיָּהוּ יֵשׁ לּוֹמַר דְּדְּעַת הַר"ב כְּרִשְׁיִי דְּרַבָּה שְׁמָנָה, בְּכָל שְׁהוּא. וְהָא דְּלֹא מְפָרַשׁ פְּסִלוֹת דְּקִמְץ מִשׁוּם רַבָּה שְׁמָנָה, הִינּוּ טַעְמָא מִשׁוּם דְּאֵינוּ פְּסוּל אֶלְא מִדְּעַת. וּדְּקִשְׁיָא לָן מֵאִי רַבּוּי שִׁידָ בְּנִסְכִים, לֹא קִשְׁיָא, דְּכִיּוֹן דְּהַקִּמְץ מְבַטֵּל, הוּוּ סִלְתוּ כְּמֵאן דְּלִיתָא, וְכָל הַשְׁמֹן דְּקִמְץ וְדְּנִסְכִים קִיִּם

פרק ג - משנה ג

[יד] פְּשׁוּת. גְּמָרָא. וְהָא לְרַבְנָן עוֹלִין אִין מְבַטְלִין זֶה אֶת זֶה, הָא מִין בְּמִינוּ בְּטַל. וּמְשַׁנֵּי כְּדַרְבֵּי זִירָא כּוּי, נֶאמְרָה הַקְטָרָה בְּקִמְצָא וְנֶאמְרָה הַקְטָרָה בְּשִׁירִים, מָה כּוּי בְּקִמְצָא אִין הַקְטָרָה מְבַטְלִין אֶת חֲבֵרוֹ, אִף כּוּי אִין שִׁירִים מְבַטְלִים אֶת הַקִּמְצָא: **[טו]** דְּכַתִּיב לְרִצּוֹן לָהֶם, מִשְׁמַע דְּבַר שְׁהוּא לְרִצּוֹן בְּמָקוֹם אַחֵר. תּוֹסְפוֹת. וְעֵין תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: **[טז]** וְתַמְהֵנִי דְבַפְּרָק י"ד דְּזַבְּחִים מְשַׁנְהָ ז' תְּנִין, בְּנֵב וְגִבְעוֹן קִדְשֵׁי קִדְשִׁים נֶאכְלִים לְפָנִים מִן הַקְלָעִים. וּבְגִמְרָא לִיתָא אֶלָּא שְׁהִתֵּר מְפָלְלוּ בְּבִמָּה. וְנִרְאָה דְרִצּוֹנוּ לּוֹמֵר קִדְשִׁים קָלִים שְׁנֶאכְלִין שָׁם בְּכָל מָקוֹם. עֵין תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב:

פרק ג - משנה ד

[יז] בְּגִמְרָא. וְאַסִּיקְנָא דְהוּא הַדִּין לְשִׁרוּף וְאַבוּד. וְהָא דְקֶאֱמַר נְטִמָּא, רִישֵׁיהּ נִקְט: **[יח]** דְרַבֵּי שְׁמַעוֹן לֹא סָגִי לִיהּ בְּכַהֲנָה לְחוּד, אֶלָּא בְּעֵי אֶצְבַּע בְּהַדֵּי כַהֲנָה. דְלֹא כְּדַכְתִּיבְנָא בְּמִשְׁנֵה ה' פָּרָק ז' דְּזַבְּחִים דָּאוּ אֶצְבַּע אוֹ כַהֲנָה, דְהִתֵּם אֶלִיבָא דְרַבְּנָן:

פרק ג - משנה ה

[יט] הַרְמַב"ס. אָבֵל בְּגִמְרָא, אָמַר קָרָא מְלֵא קִמְצוֹ תְרֵי זְמַנֵי כּוּי, חַד לְמַצּוֹה וְחַד לְעֶכָב: **[כ]** הָעֶשְׂרוֹן כּוּי. הֵיִין כּוּי. הַשְּׁמֹן כּוּי. כְּלֵהוּ יְלִיף לְהוּ בְּגִמְרָא מְקַרְאֵי: **[כא]** הַרְמַב"ס. וְלֹא יַדְעֵתִי הֵיאֵד שְׁמַעִינָן עַכּוּבָא. וּבְגִמְרָא, מִסְלֵתָהּ וּמְשַׁמְנָהּ [בְּשִׁאָר מִנְחוֹת], מְגַרְשָׁהּ וּמְשַׁמְנָהּ [בְּמִנְחַת הַעֲמֵר]. פִּרְשׁ רִש"י שְׁנָה עָלָיו הַכֶּתוּב לְעֶכָב: **[כב]** וְקִשָּׁה, מְנֻלָן לְעֶכָב. וּבְגִמְרָא, עַל כָּל לְבוֹנְתָהּ, וְאֶת כָּל הַלְבוּנָה אֲשֶׁר עַל הַמִּנְחָה, פִּרְשׁ רִש"י שְׁנָה כּוּי:

פרק ג - משנה ו

[כג] שְׁנֵי שְׁעֵירֵי יוֹם הַפְּעוּרִים כּו'. בָּלְהוּ יִלְפִינָן לֵהּ בְּגִמְרָא מְקַרְאֵי: **[כד]**
אָבֵל מִיָּם חַיִּים לֹא חָשִׁיב, לְפִי שְׁהִיָּה מְעַרְבַּ בְּהֵם הַדָּם, כְּדַכְתִּיב וְטָבֵל
אוֹתָם וְגו'. תּוֹסְפוֹת. וְעֵינָן תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: **[כה]** וְשִׁיר עוֹד שְׁבַע הַזֵּיוֹת
דְּמַצְרַע וְדַפְרִים וְאֵילִים דְּחָג. תּוֹסְפוֹת:

פרק ג - משנה ז

[כו] קִנִּי כּו'. וְלֹא חָשִׁיב נִמְי גְבִיעֵיהָ כְּפִתוּרִיהָ וּפְרָחֶיהָ דְּמַעֲכָבִין זָה אֶת זָה,
מִשּׁוּם דְּלִיתְנָהּוּ בְּמִנּוּרָה שֶׁל שְׁאָר מִיָּנִי מִתְּכּוֹת, כְּדֹאִיתָא בְּגִמְרָא. תּוֹסְפוֹת:
[כז] שְׁבַעַה נְרוֹתֶיהָ. בְּרֹאשׁ כָּל קִנָּה וְקִנָּה הָיָה גַר אֶחָד כְּעֵין בְּזוֹד, וְשֵׁם
נוֹתְנִין הַשְּׁמֹן וְהַפְּתִילוֹת. רִשְׁי: **[כח]** דְּכָתִיב וּכְתַבְתֶּם, כְּתִיבָה תִּמָּה
וְשִׁלְמָה. וּבִתְפִלִּין כְּתִיב הַוִּיָּה, וְהָיוּ לְטֹטְפֹת. וּמִוֹכְתַבְתֶּם לְמַדּוּ גַם לְסִפְרָ
תּוֹרָה. בֵּית יוֹסֵף: **[כט]** אַרְבַּע צִיצִיּוֹת כּו'. לֹא אֶתְמַר בְּגִמְרָא מְנָלָן.
וְהִרְמַבִּי"ס פִּרְשׁ בְּמִשְׁנָה דְּלַעִיל, וְכֵלָן סָמְכוּ אוֹתָן לְרַמְזֵים שֵׁשׁ בְּפִסּוּקִים
שֶׁהֵן רְאִיָּה עַל שִׁיָּהוּ מְעַכְבּוֹת, אָבֵל הָעֵנָן קִבְּלָהּ בְּיַדִּינוּ: **[ל]** אַרְבַּע מִצּוֹת.
וְנִפְקָא מִנָּה לְעֵנָן סְדִין בְּצִיצִית, וְטָלִית בְּעֵלֶת חֲמִשׁ, וְלִצְאָת בְּשַׁבַּת בְּטָלִית
שְׂאִינָה מְצִיצָת כְּהִלְכָתָהּ, כְּדֹאִיתָא בְּגִמְרָא:

פרק ד - משנה א

ננס כו'. בגמרא מפרש דפליגי בטעמא דקרא: **[יא]** לא קרב. וזה קבלה
בידו. הרמב"ם:

פרק ד - משנה ד

[יב] תמהו התוספות, דבריש פרק י' דזבחים נפקא לן מדכתיב מלבד עולת
הבקר וגו'. ומסקי דהכא לא נפקא לן אלא הקטרה, דכלי קרא בהקטרה
מיירי, ומהתם נפקא לן עבודת דם, דכתיב תעשו, משמע עשיות: **[יג]** ולא
המוספים כו'. אי מיירי בעכו"בא בעלמא לאו כללא, דשל חג מעבבין,
דכמשפט כמשפט כתיב בהו. ואי נמי מיירי בקדימה של חג נמי אינן
בכלל מהאי טעמא גופא, דכמשפט כתיב, לכך קרבין על הסדר פדאיתא
בגמרא: **[יד]** דאם לא כן, שאין מחנכין דתנא בסיפא אהי קאי: **[טו]** דכי
כהנים חטאו מזבח בטל. גמרא: **[טז]** מפרש ללישנא דלא שכיחא, שכן
הוא בהסגיא כו'. וההוא ודאי לא קשיא אמאי קאמר לא שכיח, הא לא
הוי כלל, דאזמן התקנה קאי כו' וההוא שעתיא אפתי לא הוי ידעי רבנן
שלא ישנה בה אדם מעולם: **[יז]** ואף על גב דביניהו כתיב וכליל על
מזבחך, מסתבר דכי כתיב עשר אדלא שכיח כתיב. גמרא. ועין תוספות
יום טוב: **[יח]** וכלה כו'. דקטרת חדא מלתא היא. מה שאין כן כפש לא
אמר דשנים היו קרבין. תוספות: **[יט]** מחנכין. ענין חנוך, הרגל. והוא שם
משאל בדברים האלה לתחלת המעשה, לפי שהכלים מרגילים אותן
בעבודה, דרך דומיא לאדם בתחלה שמלמדים אותו שום חכמה או שום
מדה להרגיל עצמו בה עד שתהיה קבועה בו. הרמב"ם: **[כ]** שחר. דהכי
מדרש קרא, אם את הכפש האחד כו': **[כא]** בשבת. אלא בחל איחנוכי
הוא דלא מחנך הא קדושי מקדיש, והתנן בפרק י"א משנה ח' שאפלו הוא
על השלחו ימים רבים אין בכך כלום. ומשני, היא גופה קא משמע לן,
דחנוך וקדוש דשלחו בשבת הוא. גמרא:

פרק ד - משנה ה

[כב] לא היו כו'. בגמרא יליף ליה מקרא: **[כג]** מביתו. יליף לה בגמרא
מקרא: **[כד]** בגמרא מפרש מאי עביד רבי שמעון באותה, ורבי יהודה מאי
עביד בדרבין שמעון:

פרק ה - משנה א

[א] חוץ כו'. שְׁתֵּי הַלֶּחֶם נִיחָא דְכֵייל בְּהַדֵּי שְׁאָר מְנַחוּת, דְּאֶקְרִי מְנַחָה, שְׁנַאֲמַר בְּהַקְרִיבְכֶם מְנַחָה חֲדָשָׁה לְה'. אֲבָל לְחָמֵי תוֹדָה אֶמְרִינְן בְּגִמְרָא דְלֹא אֶקְרִי מְנַחָה, וּמְכַל מְקוֹם נִיחָא לְאֶשְׁמוּעִינְן דִּינָא. תוֹסְפוֹת: **[ב]** בּוֹדָה. בְּדִלְיִת גְּרַס, וּפְרוּשׁ לְשׁוֹן הוֹצָאָה. כְּמוֹ הַחֲדָשׁ אֲשֶׁר בְּדָא מְלָבוּ [מְלָכִים א יב]. תוֹסְפוֹת:

פרק ה - משנה ב

[ג] בְּפוֹשְׁרִין. אִף עַל גַּב דְּפוֹשְׁרִין מְחַמֵּצִין, הוֹאִיל וְלִישְׁתָּן וְאֶפִּיתָן מִבְּפָנִים בְּעֶזְרָה, אֲנִשֵּׁי פָנִים זָרִיזִין: **[ד]** דְּאֵלוּ בְּקִמְצָא, הָא כְּתִיב כָּל שְׂאֵר וְכָל דְּבִשׁ לֹא תִקְטִירוּ: **[ה]** וְאִמָּא לְחֶלֶק אֶצְטְרִיד, אִם כֹּן לְכַתֵּב חֶלֶק לֹא תִאָּפֵה חֶמֶץ, מֵאִי לֹא תִאָּפֵה חֶמֶץ חֶלֶק, שְׁמַע מִנָּה תִרְתִּי. גִּמְרָא:

פרק ה - משנה ג

[ו] הָעֶמֶר. בְּהַ נְמִי כְּתִיב שְׁמֹן וְלִבְוֹנָה, כְּדִכְתִּיב וְאִם תִּקְרִיב מְנַחַת בְּפוֹרִים, וְהִיא מְנַחַת הָעֶמֶר. רְשׁוּי:

פרק ה - משנה ד

[ז] דָּבְהוּ כְּתִיב לָאוּ. מַה שְּׂאִין כּוֹן בְּאֵינֶדָּ: [ח] יִלְקֻטְנָהּ. בְּגִמְרָא יִלְיֵף לִיה: [ט] וְכֹן לְשׁוֹן רִשׁׁי. וְחֻדָּא חֻדָּא מִתְרִי תְרִי נְקֻטִי. דְּהוּא הִדִּין לְבוֹנָה, וְהוּא הִדִּין עַל מְנַחַת קְנָאוֹת: [י] בְּגִמְרָא, מִדְּכְתִיב עֲלֶיהָ, מִשְׁמַע בְּגוֹפָהּ. פִּרְשׁ רִשׁׁי עַד שְׂעִרְב כּוֹ: כּוֹ:

פרק ה - משנה ה

[יא] רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר. בְּגִמְרָא מְפָרֵשׁ פְּלוּגְתָּתָן בְּדַרְשָׁא דְקָרְאִי: [יב] קְמִיצָה. וּבְבְרִיתָא מְסִיִּם, שְׂאִין מִהוֹן לְכַהֲנִים. וְאִיכָא בִּינֵיהוּ מְנַחַת כְּהוֹן חוּטָא דְנִקְמָצַת לְרַבִּי שְׁמַעוֹן. וְקָצַת קָשָׁה נִמְי דְּבִמְתְּנִיתִין לֹא הָוָה לִיה לְמַתְנִי מְנַחַת כְּהֻנִּים סְתָמָא, אֶלָּא הָוָה לִיה לְמִימַר דְּשֵׁל נְדָבָה. וְעוֹד קְשִׁיָּא מְתְּנִיתִין וּבְרִיתָא. הִלְכְּדָּ כְּתָבוּ הַתּוֹסְפוֹת דְּקְמִיצָה לָאוּ לְטַעְמָא נְקֻטִיָּה, אֶלָּא לְכָלְלָא בְּעֵלְמָא, לְאִשְׁמַעִינָן שְׁתֵּי הַלְחָם וְלַחֵם הַפְּנִים וּמְנַחַת כְּהֻנִּים וְכֵהוֹן מְשִׁיחַ. אֲבָל לָאוּ לְמִידַק הָא כֹּל שְׁיֵשׁ כּוֹ, דְּהִיאִיכָא מְנַחַת חוּטָא:

פרק ה - משנה ו

[יג] וְטַעְמִיָּה בְּפְרוּשׁ הַרִ"ב בְּמִשְׁנָה ד' פֶּרֶק ב' דְּבַבְכוּרִים. וְעֵין תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: [יד] וּמְנִיף כְּהוֹן לְחוּדִיָּה. רִשׁׁי: [טו] רַבִּי לְטַעְמִיָּה דְּדַרְשׁ וְנִתְתָּה עַל הַמְעַרְכַּת לְבוֹנָה זָכָה, בְּסַמוּדָּ כּוֹ: [טז] עַל כּוֹ. וְיִלְיֵף בְּגִמְרָא בְּבְרִיתָא מִמְּלוּאִים: [יז] בְּגִמְרָא יִלְיֵף לָהּ. וְעֵין תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב:

פרק ה - משנה ז

[יח] רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר כּוֹ. אֵלוּ הָעֵקָרִים כְּלָן אֲמַתִּיִּים וְאֵינָן דְּעַת רַבִּי שְׁמַעוֹן לְבָדוּ, אֶלָּא שְׂאוּמָרִים אוֹתוֹן בְּשֵׁם אֲמָרָם, וְאֵין חוּלְקִין עֲלֵיו בְּשׁוּם

דָּבָר מְכַל זָה. הֶרְמֵבִים :

פרק ה - משנה ח

{יט} יֵשׁ לָהּ כּוֹי. גְּמָרָא גְּמִירָא לָהּ. גְּמָרָא :

פרק ה - משנה ט

{כ} רַבִּי שְׁמַעוֹן מִתִּיר. בְּגָמָרָא דְּפִלְגִי בְּדַרְשֵׁי דְּקָרְאִי :

פרק ו

פרק ו - משנה א

{א} נִקְמָצַת כּוֹי. זְלִיף לָהּ בְּבִרְיָתָא מְקָרָא :

פרק ו - משנה ב

{ב} נִסְכִּים כּוֹי. גְּמָרָא, וְתוּ לִיכָא, וְהָאִיכָא עוֹלָה, עוֹרָה לְכַהֲנִים. וְהָאִיכָא עוֹלַת הָעוֹף, אִיכָא מוֹרָאָה וְנוֹצָה. וְהָאִיכָא נִסְכִּים, לְשִׁיתִין אֲזִלִּי : {ג} דְּבָרֵי

תִּימָה. דְּכֹלֹם כַּח מְזַבַּח יָפָה אֶלָּא בְּאִשׁ, דְּכָל הַנֶּזֶד דְּתַנִּינָן כְּלָם כְּלִיל
לְאִשִּׁים. וְכֹן הוּא מְפָרֵשׁ בְּגִמְרָא שְׁהִבְאֵתִי בְּסִמוּד. וּבְגִמְרָא אִיתָא, לְאַפּוֹקִי
מִדְּשִׁמוּאֵל דְּאָמַר לְאִשִּׁים, קָא מְשַׁמַּע לָן דְּוֹקָא אֵלֹו לְמַזְבֵּחַ, אֲבָל יִין
לְשִׁיתִין. עֵינ תּוֹסְפּוֹת יוֹם טוֹב: [ד] כְּלוּמַר עַד הַתְּהוּם. וּבְגִמְרָא, שִׁיתִין
מְחוּלְלִין וְיִוֶרְדִּין עַד הַתְּהוּם: [ה] שְׁתֵּי הַלֶּחֶם כּוֹי. וְתוּ יֵיכָא, וְהֵאִיכָא
חֲטָאת הָעוֹף, אֵיכָא דָמָה. וְהֵאִיכָא לֵג שְׁמֹן שֶׁל מְצָרַע, אֵיכָא מִתְּנוּתִיו.
וְכַתְּבוּ הַתּוֹסְפּוֹת דְּאָף עַל גַּב דְּאֵיכָא כְּבָשִׂים בְּהַדִּי שְׁתֵּי לֶחֶם, וּבְזִיכֵי לְבוֹנָה
בְּהַדִּי לֶחֶם הַפְּנִים, מְגוּפּוּ מִיְהָא יֵיכָא לְמַזְבֵּחַ: [ו] וְסִתְמָא כְּרַבִּי עֲקִיבָא
מִשְׁנָה ג' פָּרֶק ד'

פרק ו - משנה ג

[א] שְׂאִין כָּל מַעֲשִׂיָה בְּכָלִי, שְׁהָרִי נֶאֱפִית בְּתַנּוּר. רִשִׁי. וְכַתְּבוּ הַתּוֹסְפּוֹת
דְּקִסְבַּר אִין הַתְּנּוּר מְקַדָּשׁ: [ח] יְלִיף לֵה בְּבְרִיתָא, דְּגַבֵּי יִצִּיקָה כְּתִיבָא תְּרִי
מְעוּטִי, עָלֶיהָ וְהִיא, וְאִין דְּבַר שְׁצָרִיד שְׁנֵי מְעוּטִים אֶלָּא מִנְחַת מֵאֶפֶה שְׁיֵשׁ
בָּה שְׁנֵי מִינִים כּוֹי. וּמְשַׁמַּע דְּמִנְחַת לְמַר נְמִי נִתְרַבָּה לִיצִיקָה. וְעֵינ תּוֹסְפּוֹת
יוֹם טוֹב: [ט] וְזֶה לְשׁוֹן רִשִׁי, וְחוּזַר וְנוֹתֵן שְׁמֹן, דְּבִלּוּלָה בְּשְׁמֹן כְּתִיב: [י]
וְאָף עַל גַּב דְּבִמְתַּנִּיתִין תְּנִי יִצִּיקָה בְּרִישָׁא, אֶפְלוּ הִכִּי אֵינָה אֶלָּא בְּאַחֲרוֹנָה.
וְהִכִּי מְשַׁמַּע מִתְּנִיתִין, בְּשַׁעָה שְׁעוּשָׁה יִצִּיקָה צְרִיד שְׁתַּהֲיָה הַבְּלִילָה נַעֲשֶׂה
כְּבָר, וְקַדָּם בְּלִילָה תְּהֵא נוֹתֵן שְׁמֹן בְּכָלִי קַדָּם לַעֲשִׂיתָה. רִשִׁי. וְרַבְּנּוּ גוּר
אַרְיָה כְּתַב דְּלִפִּי שְׁנוֹתֵן שְׁמֹן בְּכָלִי וְלֹא בְּגוּף הַמְּנַחָה, לְכַד שְׁנֵאָה בְּאַחֲרוֹנָה:
[יא] הַרְמַבִּיִם. וּמְשׁוּם רְקִיקִים הוּא שְׁפָרְשׁוּ כּוֹ, דְּלִיתְנָהוּ בְּשַׁאֲר הַמְּנַחָת.
אֲבָל הוּא הַדִּין בְּכָל חֲלוֹת דְּמְנַחָת, דְּשִׁיכָא פְּלִגְתָּא דְּרַבִּי וְרַבָּנָן. וְלִשׁוֹן
רִשִׁי, חֲלוֹת שֶׁל מִנְחַת מֵאֶפֶה וְשֶׁל מִחֲבַת וּמִרְחֻשֶׁת בּוּלְלָן בְּשְׁמֹן לְאַחַר
שְׁנַעֲשׂוּ חֲלוֹת לְאַחַר אֶפֶיָה. וְכַתְּבַ עוֹד, מִנְחַת הַסֶּלֶת לֹא הָיָה בָּהּ חֲלוֹת,
דְּבַעוּדָה סֶלֶת נְקַמְצָת: [יב] הַחֲלוֹת כּוֹי. הַחֲלוֹת שְׁבִמְנַחַת מֵאֶפֶה טְעוּנוֹת
בְּלִילָה, לְרַבָּנָן סֶלֶת וְלְרַבִּי חֲלוֹת. רִשִׁי: [יג] כִּי. לְשׁוֹן רִשִׁי, שְׁבִלְשׁוּנָנוּ
קוֹרִין לְכִ"ף שְׁלֶהֶן כִּי: [יד] רִשִׁי. וּבְפָרוּשׁ חֲמֵשׁ צִיר גִּימִ"ל. וְיֵשׁ מְפָרְשִׁים
כְּמִין נוּ"ן אִו כְּמִין כ"ף. וְעֵינ תּוֹסְפּוֹת יוֹם טוֹב:

פרק ו - משנה ד

[טו] שְׂאִין נְאֻפּוֹת בְּכָלִי אֶלָּא נְאֻפּוֹת בְּתַנּוּר. רִשִׁי. וּמִמְעֻטִין מְדַכְּתִיב
אוֹתָהּ. עֵינ תּוֹסְפּוֹת יוֹם טוֹב: [טז] וְאֵינוּ כּוֹי. דְּכִינּוּ דְּאִין צְרִיד קְמִיצָה אִין

צָרִיךְ הַבְּדֵלָה. רַשִׁיי: **{יז}** מְנַחֵת כְּהֲנִים. מְנַחֵת נִדְבָה שֶׁל כְּהֲנִים. רַשִׁיי:

פרק ו - משנה ה

{יח} כָּל כּוֹי. בְּגִמְרָא יִלְפִינן לֵה מַלְחָמִי תוֹדָה דְּנִפְיִשִׁין מִלִּי דְּדַמְנָן אֶהְדִּי:
{יט} אָף עַל גַּב דְּלַעֲיִל מִשְׁנָה ג' כְּתַבְתִּי בְּשֵׁם רַשִׁי דְּמְנַחֵת סֵלֶת לֹא הִיָּה בָּהּ
חִלּוֹת כּוֹי, יֵשׁ לוֹמַר קִדָּם קְמִיצָה, אָבֵל לְאַחַר מִכּוֹן אָף עַל פִּי שְׂאִין עוֹד
לְגַבוֹהָ בָּהּ כְּלוּם מִכָּל מְקוֹם לֹא חִלַּק הַכְּתוּב בְּאַפִּיתָן, שְׂכֹן מְצִינוּ בְּפִרוּשׁ
בְּכְתוּב בְּפִרְשֵׁת צו, לְעִנְיָן חֲמוּץ, שְׂאֵסְרָה הַתּוֹרָה בְּשִׁירִים כְּמוֹ קִדָּם
הַקְּמִיצָה. וְעִין תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב:

פרק ו - משנה ו

{כ} מִשְׁלֵשׁ. לְמִצְוָה וְלֹא לְעֵבֶב:

פרק ו - משנה ז

{כא} וּמְסִים בְּבִרְיָתָא, וְזוֹ לְמַעְלָה מְזוֹ, עֲלִיוֹנָה קוֹלְטָת סָבִין, תַּחְתּוֹנָה
קוֹלְטָת סֵלֶת. פֶּרֶשׁ רַשִׁי, כָּל אֶחָד עָבַה מִחֲבַרְתָּהּ, עֲלִיוֹנָה רֵאשׁוֹנָה קוֹלְטָת
סָבִין, שֶׁהִיא הִיתָה גִסָּה שְׂבִכְלָן וְלֹא הִיתָה קוֹלְטָת כִּי אִם סָבִין, וְהָיוּ הַקְּמִחַ
וְהַסֵּלֶת לְעֵבֶר הַנֶּפֶה. וְשׁוּב הִיָּה נוֹתֵן הַקְּמִחַ וְהַסֵּלֶת בְּתַחְתּוֹנָה בְּדִקָּה
הִימְנָה, וְהִיא הִיתָה קוֹלְטָת הַקְּרִטִין סֵלֶת, וְהַקְּמִחַ הוֹלֵךְ לְעֵבֶר הַנֶּפֶה. וְשׁוּב
הִיָּה חוֹזֵר וְנוֹתֵן הַסֵּלֶת בְּדִקָּה הִימְנָה כְּדִי שֶׁלֹּא יִשְׁתַּיֵּר מִן הַקְּמִחַ וּמִן הַסָּבִין
בְּסֵלֶת כָּלֵל, שֶׁתְּהִיָּה הַסֵּלֶת בְּרוּרָה: **{כב}** הָוָה לִיָּה לְמִימַר גַּם כֵּן שְׂאִים לֹא
נָפָה בְּשִׁלְשׁ עֶשְׂרֵה נְפָה, וְכִמוֹ שֶׁכְּתַב הַרְמְבַ"ם כּוֹי. אָבֵל דַּעַת רַשִׁי, דְּשִׁלְשׁ
עֶשְׂרֵה נְפָה הִלְכָה לְמוֹשֶׁה מְסִינִי, וְאִם כֵּן אֶפְשָׁר דְּמַעֲבָבִי. וְעִין תּוֹסְפוֹת יוֹם
טוֹב: **{כג}** וְלִקְחֵת כּוֹי. שֶׁתְּהִיא מְנַפָּה כָּל צָרְכָהּ, שֶׁתְּהִיא סֵלֶת בְּרוּרָה בְּשַׁעַת
אֶפְיָה.

פרק ז - משנה א

[א] ילפינן לה בגמרא מקרא: **[ב]** מפני שנאמר על חלות לחם חמץ אחר שנאמר חלות מצות ורקיקי מצות וסלת מרבכת. ובאה הקבלה שרצונו לומר ששעור אלו השלשה מינין כמו שעור החמץ. הרמב"ם:

פרק ז - משנה ב

[ג] בגמרא, דהלכה למשה מסיני חצי לג שמן לתודה והמחצית לרבוכה:
[ד] שתי כו'. בגמרא יליף ליה מקרא:

פרק ז - משנה ג

[ה] התודה כו'. דאין הלחם קדוש אלא בשחיטת הזבח, כדילפינן בבביתא דכתיב יקריב קרבנו על זבח: **[ו]** וקשה, דבמשנה ו' פרק ה' כתב דהלכה כרבי דדריש על בסמוך. והתוספות הקשו עוד, דעד כאן לא פליגי רבי ורבנן אלא אי בעינן על בסמוך או על ממש. ויש לומר דהכא לא דמי לההיא, דתנופה דשתי הלחם פיעין הקרבנות, אבל הכא בשחיטה דלמקדש לחם בעלמא ליכא למיחש אלא שיהא קים: **[ז]** ודבר תימה הוא, דמקרא מלא ביחזקאל מ"ו, זה המקום אשר יבשלו שם הכהנים את האשם ואת החטאת אשר יאפו את המנחה לבלתי הוציא אל החצר החיצונה. [וילשו הרמב"ם] ובמקום שמבשלין קדשי קדשים שם אופין את המנחות, שנאמר זה המקום וגו'. ובנסחת ארץ ישראל, שאופין בו חלות

תּוֹדָה וּרְקִיקֵי נְזִיר: **[ח]** אָבֵל בְּמִשְׁנֵה ג' פָּרָק ט' דְּזָבָחִים פֶּרֶשׁ הַר"ב דְּטַעֲמָא הוֹאִיל וְהוּן כְּשָׂרִים לְכַתְחֻלָּה בְּעוֹפּוֹת וְכֵן הוּא בְּגִמְרָא. וְעֵין תּוֹסְפּוֹת יוֹם טוֹב: **[ט]** וְכֵן אֵיל הַמְּלוֹאִים וְכוּ'. דְּכָל לָחֵם הַבָּא עַל יְדֵי זָבַח אֵיכָא לְמִילָף מִהַדְדִי:

פרק ז - משנה ד

[י] הָכִי פְּרוּשׁוֹ, דְּלָאוּ דְּוָקָא דְּקֻדְשַׁת הַכְּלִי בְּלִבָּד מְקַדְשִׁים, אֶלָּא אָף בְּשַׁחֲיֻטַּת הַזָּבַח. וּמִיָּהוּ קֻדְשַׁת הַכְּלִי נִמְי בְּעֵינָן, כְּדִמְפָּרֵשׁ בְּסִיפָא דְּכָל זָמָן שְׁלֵא נִתְקַדְשׁוּ בְּכָלִי אָף עַל פִּי שְׁנִשְׁחַט הַזָּבַח יְכוּלִין לְהַקְרִיב נְסָכִים אֶפְלוּ אַחַר כְּמָה יָמִים: **[יא]** רִשְׁיִי. וְכַתְּבוּ הַתּוֹסְפּוֹת דְּלֵא יִתְּכוּ, דְּהַתְּנָן בְּסוּף פָּרָק ב' דְּמַעֲיָלָה, דְּמַשְׁקֻדְשׁוּ בְּכָלִי הַכְּשָׁרוֹ לְפָסֵל כּוּי בְּלִינָה כּוּי, וּפְרָשׁוֹ, דְּהַכָּא מִיָּרִי לְעֵנָן שְׁלֵא לְשִׁנוֹת לְזָבַח אַחַר. וְעֵין תּוֹסְפּוֹת יוֹם טוֹב: **[יב]** דְּלֵא אֶמְרוּן דְּקֻדְשֵׁי בְּשַׁחֲיֻטַּת הַזָּבַח אֶלָּא בְּשַׁחֲיֻטָּה כְּשָׂרָה. דְּלֵא דְּמִי לְתוֹדָה דְּאֶפְלוּ בְּשַׁחֲיֻטָּה פְּסוּלָה מִתְּקַדְשִׁים הַלָּחֵם כּוּי, דְּשִׂאנִי תּוֹדָה דְּיִלְפִינָן מִדְּכַתִּיב יְקָרִיב קָרְבָּנוֹ, מְלַמֵּד שְׂאִין הַלָּחֵם קָדוֹשׁ אֶלָּא בְּשַׁחֲיֻטַּת הַזָּבַח. רִשְׁיִי. וּמָה שְׁכַתֵּב בְּזָרִיקָה, לָאוּ דְּוָקָא, דְּהוּא הַדִּין קַבְּלָה וְהַלּוּף: **[יג]** אַחַר. שְׂאִין לוֹ נְסָכִים. רִשְׁיִי: **[יד]** אֵין זֶה סוּתֵר לְמֵאִי דְּקִימָא לָן כְּרַבָּנָן דְּרַבִּי מֵאִיר דְּאֵין פְּגוּל בְּנְסָכִים, דְּהוֹאִיל וְאֵינָן תְּלוּיִין בְּזָבַח לְקָרֵב עִמָּהֶם מִיָּד, וְכֵן מִשְׁתַּנִּים בְּשַׁל צְבוּר, אֵין בְּהֶם דִּין פְּגוּל. וְעֵין תּוֹסְפּוֹת יוֹם טוֹב: **[טו]** גְּזָרָה שְׂמָא יֵאמְרוּ נְסָכִים שְׁהַפְּרִישׁוּן לְשׁוּם זָבַח זֶה כְּשָׂרִים לְשׁוּם זָבַח אַחַר, וְאֶפְלוּ בְּלֵא תִנְאִי וּבְלֵא נִפְסַל הַזָּבַח. אָבֵל כְּשִׁהֲיָה הַזָּבַח זָבוּחַ, בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׁנִפְסַל זֶה, וּמִיָּד הָיוּ הַנְּסָכִים לְזָבַח אַחַר, דְּמִי כְּאֵלוֹ לְשֵׁם הָאֵי זָבַח הוּבְאוּ לְנְסָכִים, וְלֵא אֲתִי לְמִימֵר נְסָכִים שְׁהַפְּרִישׁוּ כּוּי. רִשְׁיִי:

פרק ז - משנה ה

[יז] וְאֶפְלוּ בְּתוֹדָה כְּדִי דְּבוּר. עֵין תּוֹסְפּוֹת יוֹם טוֹב: **[יז]** כְּשִׂאֵינָן עָלֵינוּ חוּבָה. כְּדִלְקָמָן:

פרק ז - משנה ו

[יח] להקיש כו'. תימה, תינח זבחים, עופות ומנחות ולחמי תודה מנלן. ולמאן דיליף בגמרא מחטאת ניחא. תוספות. ועין תוספות יום טוב: **[יט]** ופסח מצרים ופסח דורות בכלל לא ניהו, דשם פסח אחד הוא, ולהכי לא הנה דבר הלמד בהקש דאינו חוזר ומלמד בהקש. עין תוספות יום טוב: **[כ]** לפיכך כו'. משנה שאינה צריכה היא, אי לא משום סיפא דקתני והנסכים בכל מקום. רש"י. ולי נראה דבא לאשמעין אף על גב דאלו לא דמו לפסח שהיא חובה ומצוה, מה שאין כן אלו שהיא מקבל מעצמו, רק כיון שפבר קבל עליו נעשית חוב גמור. ולכן דיק לפיכך כו' הואיל והם כו', אם כן שפיר נלמד מפסח. תוספות חדשים: **[כא]** ממעטים לה מדקתיב ואכלת מעשר דגנד ושמחת, אכילה שיש בה שמחה. ספרי:

ח

פרק

פרק ח - משנה א

[א] ואף על פי דלא פסיק לפרושי אלא אמון החדש כו', קאי נמי אמון הארץ כו'. דאי מן הארץ אף בזבחים, הנה ליה למתני חוץ מבכור ומעשר דאין באין מחוץ לארץ כדתנן בסוף פרק ג' דתמורה: **[ב]** ולא דק, דבשתי הלחם הוא דכתוב כו'. והיה נראה דעמר ילפינן מדקרי ליה קרא מנחת בכורים. אבל בגמרא מוכח דיליף לה מדקתיב ראשית קצירכם: **[ג]** המבחר. שניאמר וכל מבחר נדריכם. תוספתא: **[ד]** חפריים. ספרי אחרים עפריים. וכן גרסת התוספות. וכתבו עיר היא:

פרק ח - משנה ב

ה דְּהָא זֹרְעָה קָדָם לְפָסַח שְׁבַעִים יוֹם, הִינּוּ בְּעֹמֶר. וּמִיָּהוּ הַתּוֹסֵפוֹת כְּתָבוּ
דְּבַכְל הַמִּנְחוֹת קֶאֱמְרִינּוּ. עֵינַן תּוֹסֵפוֹת יוֹם טוֹב: **ו** **שְׁבַעִים יוֹם**. שְׁכָבֵר יֵשׁ
כַּח בְּחֻמָּה שְׁזוֹרְחַת עָלֶיהָ. רְשׁ״י: **ז** וּבְעֵי בְּגִמְרָא, בְּרַב חֲטָה אוֹ בְּרַב סָאָה,
תִּיקוּ. וַיִּפְרֹשׁ הַרְמַב״ם, בְּהַתְּלִיעָה רַב חֲטָה אַחַת אַף עַל פִּי שֶׁהִיא מְעַרְבַת
בְּסָאָה חֲטִים שְׁלֵא הַתְּלִיעוּ:

פרק ח - משנה ג

ח **מִמָּה כו'**. מִן הַזֵּיתִים שֶׁנִּזְרְעוּ זָרְעִים בֵּינֵיהֶם. לְפִי שֶׁהַזָּרְעִים מִכְּחִישִׁים
לְאֵילָנוֹת. רְשׁ״י: **ט** **הַגְּרָגְרִים**. שֶׁל זֵיתִים שֶׁנִּפְלוּ. רְשׁ״י: **י** **שֶׁנִּשְׂרוּ כו'**.
נִרְאָה דְּמִלְתָּא בְּאִפִּי נִפְשָׁה הִיא, וְלֹא קָאִי אַגְרָגְרִים. וְעֵינַן תּוֹסֵפוֹת יוֹם טוֹב:
יא **הַכְּבוּשִׁים כו'**. וְלֹא תִנּוּ מִבֶּשֶׁל. אֲבָל בְּפִרוּשׁ רְשׁ״י, אוֹ שֶׁנִּתְבַּשְׁלוּ אוֹ
שֶׁנִּשְׂלְקוּ:

פרק ח - משנה ד

יב וְכָתְבוּ הַתּוֹסֵפוֹת, וְקִשָּׂה, דְּבַמְסַכְת פָּאָה מִשְׁמַע דְּחִיבִין בְּפָאָה, וְכָל
דְּבָר שְׂאִין לְקִיטָתוֹ כְּאֶחָד לֹא מַחִיב בְּפָאָה כְּדֹאִיתָא שָׁם. וְזֶה לְשׁוֹן
הַרְמַב״ם, זֵית שֶׁגְּרָגְרוּ בְּרֹאשׁ הַזֵּית וּבִרְרוּ אַחַת אַחַת וְכָתְשׁוּ כו'. זֵיתִים
שֶׁמֶסְקוּ כְּלוֹ בְּעַרְבוּבִיא וְהַעֲלוּ לַגַּג וְחִזְרוּ וּבִרְרוּ גְרָגְר גְּרָגְר וְכֹתֶשׁוּ כו'. זֵיתִים
שֶׁמֶסְקוּ וְטוֹעֲנִין בְּתוֹךְ הַבַּיִת עַד שֶׁיִּלְקוּ וְהַעֲלוּ וְנִגְבְּוּ וְאַחַר כֵּן כָּתְשׁוּ כו': **יג**
כְּלוּמַר מְלַקֵּט זֵיתִים שֶׁבְּאֶמְצַע הָאֵילָן שְׂאִינָן בְּרֹאשׁ הַזֵּית, כְּלוּמַר אוֹתָן
שֶׁיִּכּוֹל לַעֲמֹד בְּרֹאשׁ גָּגוֹ וְנוֹטְלוֹ, שְׂאוֹתָן אֵין מִתְבַּשְׁלִין בְּמַהֲרָה כְּמוֹ אוֹתָן
שֶׁבְּרֹאשׁ הַזֵּית. וְהֵאִי דְאָמַר בְּרֹאשׁ הַגַּג, לְסִימְנָא קֶאֱמַר. רְשׁ״י: **יד** וְהֵם
עֲצָמוֹת שְׂיֵשׁ בָּהֶם מַח, דְּמָה אוֹתָן לְמַעֲטוֹן, לְפִי שֶׁהֵם רְחִבִים וּגְדוּלִים
בְּחֻלְלָם. וּמִהֵשֵׁם הַזֶּה נִגְזַר הַפְּעַל וְאוּמַר עוֹטְנוֹ. הַרְמַב״ם:

פרק ח - משנה ו

{טו} מִדְּתַנִּי רַבִּי חִיָּא, יֵינן מַגְתָּו לֹא יָבִיא, וְאִם הֵבִיא כָּשֶׁר. תּוֹסְפוֹת: **{טז}**
מֵעֶשֶׂן. כְּשֶׁהָיוּ הָעֶנְבִּים מְרִים הָיוּ מְעַשְׂנִין אוֹתָן כְּדֵי לְמַתְקָן. אוּ מִבְּשָׁלִין
אוֹתָן. רְשִׁיי. וְעֵינן תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב:

פרק ח - משנה ז

{יז} נוֹדֵף. יַעֲמֵד רִיחוֹ, מִפְּנֵי שְׂיַעֲלָה הִבְלוּ בַּמָּקוֹם שֶׁהֵנִיחַ בְּרֹאשׁ הַכָּלִי וַיַּעֲמֵד
רִיחוֹ וְלֹא יִתְעַרֵב בּוֹ שׁוֹם דָּבָר. הֶרֶמְבִּיִּים. וְנוֹדֵף לְשׁוֹן אֲרָמִית, וְרִיחַ שְׁמַנֵּי
מִכָּל בְּשָׂמִים [שִׁיר הַשִּׁירִים ד] מִתְרַגֵּם וְשׁוֹם טַב דְּצִדִיקִיךְ נִדִּיף מִכָּל בְּשָׂמִין:
{יח} וְנִרְאָה לִי דְמֵאֲמָצְעָה קָאִי אֲמַשְׁלִישָׁה, כְּלוּמַר מֵאֲמָצְעָה הַשְּׁלִישׁ
הָאֲמָצְעִי כּוֹי. וְהַכִּי פְרוּשׁוֹ, מֵאֲמָצְעָה שֶׁל שְׁלִישָׁה, וְהַשְּׁלִישָׁה הִיא
הָאֲמָצְעִית: **{יט}** תְּמִימִים. וְאִם הָיוּ בּוֹ קִמְחִין הָיוּ כְּבַעַל מוּם. רְשִׁיי:

ט

פרק

פרק ט - משנה א

{א} וְאִפְכָּא לֹא רְצוּ לַעֲשׂוֹת, לְמַדְד בְּגִדִישׁ לְחֻבְתֵּי כְּהֵן גְּדוֹל, שֶׁלֹּא יִשְׁפֹּךְ
הַסֵּלֶת לְאֶרֶץ כְּשֶׁחֻצָּהּוּ. תּוֹסְפוֹת: **{ב}** וְכִּי תִלְמוּד לּוֹמַר עֲשְׂרוֹן עֲשְׂרוֹן,
לְרִבּוֹת חֲצִי עֲשְׂרוֹן. וְרַבִּי מֵאִיר כּוֹי. גְּמָרָא:

פרק ט - משנה ב

ג דְּהָכִי גְמִירֵי דְשַׁבַּע מְדוֹת שֶׁל לַח הָיוּ בַּמְקַדָּשׁ. וְרַבֵּי אֶלְעָזָר בַּר צְדוֹק לֵית לֵיהּ כּוּי. גְּמָרָא. וְעֵינָן תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב:

פרק ט - משנה ג

ד פְּרוּשׁ לְכָל הַחִלּוֹת וְהִרְקִיקוּן: **ה** פֶּרֶשׁ רִשׁׁי, כָּל מַעֲשָׂיו בְּשַׁעַר נִיקְנוֹר וְלֹא בַּעֲזָרָה: **ו** גַּם כָּאן גָּרַס רִשׁׁי חוּץ הוּא. וּפֶרֶשׁ שֶׁהָיָה מְשַׁקָּה אוֹתָהּ בַּחוּץ בְּשַׁעַר נִיקְנוֹר וְלֹא הָיָה צָרִיךְ לְהַכְנִיס הַמַּיִם בַּעֲזָרָה וּלְקַדָּשׁם בְּכָלִי. וְעֵינָן תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: **ז** דְּבִשְׁחִיטַת תּוֹדָה הוּא דְקַדָּשִׁי. גְּמָרָא: **ח** קָדַךְ אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרַבִּי לְרַבִּי וְקִלְסוּ. וְהַתּוֹסְפוֹת תְּמָהוּ, לָמָּה הָיָה צָרִיךְ לְקַדָּשׁ הַשֶּׁמֶן בְּכָלִי שָׂרֵת: **ט** שְׁשִׁים לֶגַע. בְּגְמָרָא יִלְפִינָן לָהּ מְקָרָא: **י** וְזָה לְשׁוֹן הַרְמַבֵּי״ם, וְכִשְׁזָכַר לֶגַע שֶׁמֶן לְמַנְחָה אָמַר גַּם כֵּן שֶׁשָּׂשָׂה לְפָר כּוּי, וְאֵינּוּ רוֹצֶה לומר שֶׁנְּמוּד הַנִּסְכִּים בְּלֶגַע, אֲלֵא בַּחֲצִי הַיּוֹם וְשְׁלִישִׁית וּרְבִיעִית הַהַיּוֹם כְּמוֹ שְׁזָכְרָנוּ: **יא** בְּגְמָרָא יִלְיָף לֵיהּ מְקָרָא: **יב** וְאִם מְשַׁתִּיר מִן הַשֶּׁמֶן בַּתְּקוּפַת תַּמּוּז לֹא חִיֻּשְׁיָן. וּבִירוּשְׁלַמִּי, דְּבִקְצֵץ הָיוּ עוֹשִׂין פְּתִילָה גְּסָה, וּבַחֲרָף פְּתִילָה דְקָה. וּמִיָּהוּ כֶּשֶׁשְׁעָרוֹ מִתְחַלְקָה שְׁעָרוֹ בַּפְּתִילָה בֵּינוֹנִית. תּוֹסְפוֹת:

פרק ט - משנה ד

יג הָכִי פֶּרֶשׁ רִשׁׁי בַּמְשָׁנָה לְהַסְלֵקָא דְעֵתָךְ. וּבְגְמָרָא, וּרְמִינָהוּ וְהַקְטִירוּ, שְׁלֹא יַעֲרַב חֲלָבִים בְּחֲלָבִים. וּמַסִּיק דְּאִין הָכִי נְמִי שְׂאִין מְעַרְבִין סֵלֶת וְשֶׁמֶן מְשׁוּם וְהַקְטִירוּ, וּמִתְנִיתִין בְּיִינוֹת וּבְהַקְטִיר שְׁמֶנָּה וְסֵלֶתָן. אִי נְמִי נִתְעַרְבוּ. דְּהַשְׁתָּא בְּיִינוֹת לִיכָא מְשׁוּם וְהַקְטִירוּ. וְכֵן פֶּרֶשׁ הַרְמַבֵּי״ם: **יד** אֲבָל אִין כּוּי. לָמָּה שְׁכַתְּבָתִי בְּסַמוּךְ, כְּתַב הַכֶּסֶף מְשָׁנָה, וְאִם תֵּאמַר מֵאִי שְׁנָא הֲנִי מְהֵנִי, וַיֵּשׁ לומר דְּכִינּוֹן דְּאִינּוֹן שְׁוִין מַחְמִירִין בְּהוּ טְפִי שְׂאֶפְלוֹ נִתְעַרְבוּ סֵלֶתָן וְשֶׁמֶן אִין מְעַרְבִין יִינּוֹן כָּל זְמַן שְׁלֹא הַקְטִירוּ סֵלֶתָן וְשֶׁמֶן: **טו** מְסַכִּים לָמָּה שְׁכַתְּבָתִי פֶּרֶק ג' מְשָׁנָה ב'. וּמִיָּהוּ הָכִי בְּמַעֲרַב מִדְּעַת אִירִינּוֹ. וְעֵינָן שָׁם: **טז** וְכֵן כְּתָבוּ הַתּוֹסְפוֹת. וְזָה לְשׁוֹן הַכֶּסֶף מְשָׁנָה, אִם בְּלָלָן כּוּי מִלְּתָא בְּאֶפֶי נִפְשָׁה הִיא דְּהָא לֹא קָאִי אִינּוֹן דְּרִישָׁא, אֲלֵא אֶסְלַת וְשֶׁמֶן. עַד כָּאן. וְהֵינּוּ אֶפְלוֹ לְהַמְסַקְנָא שְׁכַתְּבָתִי בְּסַמוּךְ. וְעֵינָן תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: **יז** לֹא כּוּי. בְּגְמָרָא יִלְיָף לֵיהּ מְקָרָא. וְעֵינָן תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב:

פרק ט - משנה ה

{יח} וְאָף עַל גַּב דְּאָפְלוּ לְדִידִיהָ נְמִי לִיכָא אָלָא חַד גְּדוּשׁ וּמְאִי כָּל הַמְדוּת, הַכִּי קָאָמַר, כָּל הַמְדִידוּת. גְּמָרָא: {יט} בְּרוּצִיָּהוּ כו'. וְאָף עַל פִּי שְׂאִין כְּנֻת הַנוּדָר אָלָא לְמָה שְׂבִכְלִי בְּלָבָד, גְּזָרָה שְׁלָא יֵאמְרוּ מוּצִיאִין מְכֻלֵּי שְׂרֵת לְחַל. גְּמָרָא. אָבֵל יָבֵשׁ דְּלֵא אָתֵי מְגוּפִיָּה דְּמָנָא לֵא אָתוּ לְמִימַר בֵּיהּ מוּצִיאִים כו'. רַשִׁ"י: {כ} בְּגָמְרָא יִלְפִינָן לְהוּ מְקָרְאִי:

פרק ט - משנה ו

{כא} קָרְבָּנוֹת. שְׁהוּ זָבַח. לְאִפּוּקֵי עוֹף שְׂאִינוּ זָבַח, וְהָרִי הוּא אוֹמַר בְּפָרְשֵׁת נְסָכִים אוּ זָבַח. גְּמָרָא: {כב} טְעוּנִים נְסָכִים. בְּגָמְרָא יִלְיָף לִיהּ מְקָרָא: {כג} כְּלוּמַר קָרְבָּנוֹתֵינוּ אֵינָן בָּאִין עַל חֲטָאוֹ כְּמוֹ דְּנָזִיר. אָבֵל וְדָאֵי דְּמִצְרַע גּוּפִיָּה חוּטָא אָקְרִי, כְּדִתְנִן בְּפָרְק ה' דְּשְׁקָלִים מְשָׁנָה ג':

פרק ט - משנה ז

{כד} כָּל כו'. הִכָּא נְמִי בְּבִהֶמָה. דְּאֵלוּ עוֹף אֵין טְעוּן סְמִיכָה: {כה} חוּץ כו'. שְׂנַאָמַר קָרְבָּנוֹ, רְצוּנוֹ לּוּמַר הַדְּבָר שְׂנִתְחַיֵּב לְעִשׂוֹתוֹ קָרְבָּן כְּמוֹתוֹ, לֵא הַבְּכוֹר כו'. הַרְמַב"ם: {כו} וְהַיּוֹרֵשׁ כו'. בְּגָמְרָא יִלְיָף לְהוּ מְקָרָא: {כז} דְּאֵלוּ חֲטָאת שְׂמִתוֹ בְּעֻלְיָהּ תָּמוּת. וְאִשָּׁם יִרְעָה כו' וְיִפְלוּ דְּמִיו לְנִדְבָה: {כח} וּמְבִיא נְסָכִים. כְּשִׁירֵשׁ מְאָבִיו. דְּהָא יוֹרֵשׁ קָרִי לִיהּ:

פרק ט - משנה ח

כט {הכל} לאַתוּי יורש. גמרא. ותימה, הא תנא ליה רישא. ויש לומר דאורחיה דתנא הכי כיון דלא מיתר ליה בבא בכך רק תבה אחת. תוספות: **ל** {ו} ותימה, לילף פלה מסנהדרין. ועין תוספות יום טוב: **לא** {ו} ואם תאמר ותפוק ליה דהוי מצות עשה שהזמן גרמא, דאין סמיכה אלא ביום. תוספות: **לב** {ו} ותכף. בגמרא, הכי קאמר, במקום שסומכין שוחטין, שתכף לסמיכה שחיטה. ועין תוספות יום טוב:

פרק

פרק י - משנה א

א {העמר} היא של שערין. ויש לו רמזים בתורה, ומקללם שקרא אותה מנחת בכורים שנאמר ואם תקריב מנחת בכורים, והפירוש המקביל שירמז למנחת העמר. ומלת אם אינה רשות אלא רמיזת הזמן. ונקרא שתי הלחם בכורים, ובאר זה ואמר בכורי קציר חטים. וזהו ראיה על שהבכורים שקדמו להן בניסן אינן אלא בכורי שערים. והעקר שעליו אנו סומכים הוא קבלה. הרמב"ם:

פרק י - משנה ב

ב {ג} גמרא. ואי בעית אימא משום כרמל תקריב. פירש רש"י. רך ומלא. שפתיא התבואה רכה ונמללת בידי, ואי מיתי מרחוק נשיב ביה זיקא ומתקשה בדך:

פרק י - משנה ג

ג **אומר כו'.** כל אחד מהשלשה קוצרים. אבל המשיבים הם רבים מכל עירות, הלכך כללינהו ותני אומרים: **ד** **קצר.** בקצירה עצמה השיבו ואמרו קצר, ולא היה די להם לומר הין: **ה** וזה לשון הרמב"ם, ואם תאמר שאותו פסח בשבת ארע כמו שדמו הטפשים, האיך תלה הכתוב היתר אכילתם לחדש, בדבר שאינו העקר ולא הסבה, אלא נקרה נקרה. אלא מאחר שתלה הדבר במחרת הפסח הדבר ברור שמחרת הפסח הוא העלה המתרת את החדש, ואין משגיחין על איזה יום הוא מימי השבוע: **ו** שכן הוא בכל מקום חוץ מבקרבנות: **ז** והא דקתני והשאר נפדה, לרבי עקיבא לית ליה, דלדידיה לא בעי פדיה. אי נמי שלא יאמרו הקדש יוצא בלא פדיון. תוספות:

פרק י - משנה ד

ח **שמנו.** וזה לא יהא אלא ביום, רצונו לומר יום ששה עשר בניסן. הרמב"ם: **ט** **יצק כו'.** במשנה ג' פרק ו' תנן דכל המנחות טעונות שלש מתנות שמן. ונראה דכלהו תני להו הכא. דנתן שמנו הוא נתינת שמן תחלה בפלי, ויצק ובלל הוא יציקה ובלילה. ובין הכא ובין התם הנה ליה למתני בלילה ברישא, דיצק הוא יציקה אחרונה. תוספות: **י** **וקמץ.** לאחר שברר כל הלבונה לצד אחד:

פרק י - משנה ה

יא דאלו קצירה עצמה אפשר בבית השלחין, אי נמי על ידי קטוף: **יב** **מתרים.** לכלי עלמא. ואפלו רבי יהודה מודה בזמן שיש עמר עמר מתיר, דכתיב עד [יום] הביאכם. רש"י: **יג** **מפני כו'.** ולכן צריכין שישמרום חצות יום ירושלים. לא חצות אותן המקומות. לפי שאפשר שיהיה מקדם או מאחר כו'. הרמב"ם. ועין תוספות יום טוב:

פרק י - משנה ו

[יד] אין לי אלא חדשה של חטים, חדשה של שערים [מנחת קנאות] מנין, תלמוד לומר חדשה חדשה [שתי פעמים], אם אינו ענין לחדשה של חטים, תנהו ענין לחדשה של שערים. ומנין שתהא קודמת לבפורים, תלמוד לומר כו', ומנין שתהא קודמת לנסכים ופרות האילן, נאמר כו': **[טו]** פסול. ואם הביא לא נתקדשו להיות ראויין לקרבן. אבל נתקדשו להפסל ויהיו כקדשים שנפסלו. הרמב"ם: **[טז]** וקשיא, תנח חדש שנאסר ועדין לא התר, אבל בפורי פרות ונסכי יין דמעולם לא נאסרו אמאי אם הביא פסול. וכן הוא בגמרא, דלהאי טעמא דלא התר מפללו כו', נסכים ובפורים שהקריבם קדם לעמר פורים. וכתב רש"י, ודקתני ואם הביא פסול, לאו אפפורי פרות קאי כו'. ולדינא משמע בגמרא דליתא להאי טעמא, והאי ואם הביא פסול קאי גם אפפורי פרות. וגם הרמב"ם בחבורו פסק כן. ועין תוספות יום טוב:

פרק י - משנה ז

[יז] ואם תאמר והנד מנין שהן פלאים זה בזה כדתנן בריש פלאים היאך הו מצטרפין, התנו בסוף פרק ב' דתרומות כל שהוא פלאים בחברו לא יתרום מזה על זה. ויש לומר דגבי חלה תלוי הטעם בעסה לפי שעסותיהן דומות זו לזו. ועוד יש לומר דקשיש בכל אחד בפני עצמו כדי חיוב חלה אין תורמין מזה על זה ממין על שאינו מינו. תוספות: **[יח]** מדכתוב בשדה, דיקינו לה בגמרא דצריך השרשה:

פרק י - משנה ח

[יט] כן הוא גרסת התוספות במתניתין. וכתבו, דצריך לומר כיון דלכתחלה לא יביא, אף על גב דאם הביא פשר, ממקום שאי אתה מביא קרינא ביה כו'. והא דלא חשיב הקא בית הזבלים כו', יש לומר דלא פסידי ואחמור רבנן כמו דאחמור בגדישה. ולנסחא אחרינא דגרס בית השלחין שבועמקים, יש לומר דההוא אם הביא פסול דאיכא תרתי לא קרינן ביה שאתה מביא, אבל היכא דאם הביא פשר קרינן ביה כו'. ועין תוספות יום טוב: **[כ]** משום דבגדישה ליכא פסידא אי שבקינן עד אחר עמר. והא

דְּשָׂרֵי רַבִּי יְהוּדָה בְּמִשְׁנֵה ה' קָמַח וְקָלִי, מְשׁוּם עוֹלֵי רְגָלִים הַתִּירוּ.
תּוֹסְפוֹת. וְעֵינָן תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב:

פרק י - משנה ט

[כא] וְלִהְיֵי נֶקֶט נְטִיעוֹת, מְשׁוּם אֹרְחָא דְּמִלְתָּא שְׂאָדָם זֹרֵעַ כּוּי. רִשְׁיִי:
[כב] וַיִּרְאֶה לְפָרֶשׁ בֵּית כָּמוֹ שְׂפִירֵשׁ רִשְׁיִי וַיִּשְׁמַע בֵּית פְּרָעָה [בְּרֵאשִׁית מֵה]. כָּמוֹ
בֵּית יִשְׂרָאֵל, בֵּית יְהוּדָה, עֶבְדֵּיו וְאֲנָשֵׁי בֵּיתוֹ: **[כג]** צַבְתִּים. מֵאֵי טַעְמָא
דְּכַמָּה דְּאֶפְשָׁר לֹא טָרְחִינוּ. גְּמָרָא: **[כד]** לֹא כּוּי. כְּלָהּוּ יָבִיא דְּתַנְיָנוּ נִפְקָא לָן
מִוִּתְקָרִיב יִתְרָה כּוּי. בְּגְמָרָא: **[כה]** כְּדַכְתִּיב מִהַחֲל חֲרָמֵשׁ בְּקָמָה. רִשְׁיִי:
[כו] כֵּן פִּרְשׁ רִשְׁיִי בְּמִשְׁנֵה ב', רֵד וּמְלֵא. וְכַתְּבוּ הַתּוֹסְפוֹת, דְּהוּי כָּמוֹ שְׂמֵלָה
שְׂלָמָה. אֲבָל לְשׁוֹן רִשְׁיִי בְּמִתְנִיתִין, כֵּן וּמְלֵא. וְזֶה לְשׁוֹנוֹ בְּפִרוּשׁ הַחֲמֵשׁ, בְּעוֹד
הַכֵּר מְלֵא שְׂהִתְבוּאָה לְחָה וּמְלֵאָה בְּקִשְׁיָן שְׂלָה, וְעַל כֵּן נִקְרָאוּ הַמְּלִילוֹת
כְּרָמֶל, וְכֵן כְּרָמֶל בְּצַקְלוֹנוּ [מְלָכִים ב ד]: **[כז]** בְּיוֹם כּוּי. וּמִתְנִיתִין דְּסוּף פָּרַק
ב' דְּמַגְלָה דְּדוּקָא בְּלִילָה וְלֹא בְּיוֹם, וְכֵן הָא דְרִישׁ פְּרָקִין דְּנִקְצָר בְּשַׁבָּת,
אֲתִיָּא כְּרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי שְׂמַעוֹן, וְדִהְכָּא כְּרַבִּי. גְּמָרָא: **[כח]** הַשַּׁבָּת.
לְהַקְרִיבָהּ, אֲבָל לְקַצֵּרָהּ לֹא. דְּהָא נִקְצָר בְּיוֹם כָּשֶׁר, וְיֻכַּל לְקַצֵּרָהּ מֵעָרֵב
שַׁבָּת, וְאִמְאֵי תַדְחָה שַׁבָּת. גְּמָרָא:

יא

פרק

פרק יא - משנה א

[א] שְׁתֵּי הַלָּחִים. לְשׁוֹן הַתּוֹסְפוֹת, בְּמִשְׁנֵה וּבְמִקְרָא קְרוּי לְשׁוֹן זָכָר וּלְשׁוֹן
נִקְבָּה. וְשְׂמַעִינוּ דְּבְמִשְׁנֵתָנוּ לֹא גָרְסִינוּ גְּבִי לָחִם הַפָּנִים אֶחָד שְׁנַיִם בְּלְשׁוֹן
זָכָר. וְעֵינָן תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: **[ב]** אֲדַעְלָמָא קָאֵי. דְּהָא בְּפַעַם אַחַת אֵין
נְאֻפוֹת אֶלָּא שְׁתֵּים בְּלָבָד: **[ג]** וּבְטַפּוּס כּוּי. דְּתַנּוּ רַבְּנָן, וְשַׁמְתָּ אוֹתָם,
בְּדַפּוּס. וְכַתְּבוּ הַתּוֹסְפוֹת, וְאִם תֵּאמְרוּ וְהָא אֶפִיקְתִּיהּ לּוֹמַר שְׂאֶפִיתָן שְׁתֵּים
שְׁתֵּים. וַיֵּשׁ לּוֹמַר דָּאִם כֵּן לְכַתְּבֵי וְנִתְתָּ אוֹתָם, אֲבָל וְשַׁמְתָּ מִשְׁמַע שְׂיָמָה

בדפוס: **[ד]** בַּטְפוּס. הן הקערות של שלחן, כדאמר קערותיו אלו טפוסין. וכן פרש רש"י בחמש, שהיה נותנו בקערות לאחר אפיה. תוספות. ובגמרא, ולהדרא לדפוס קמא, כיון דאפי לה נפחא. ומזה הוכיחו התוספות דהלחם חוץ לדפוס, דאם לא כן היכא מנפחא כו'. ולפרוש הר"ב צריך לומר דמתחלה נעשה בתוך הדפוס, והדפוס שבתנור היה צר ונכנס בתוך הלחם, והלחם מבחוץ ונדבק בתנור. ועין תוספות יום טוב: **[ה]** והיו מסיקין אותו עם התנור ואופה את הלחם. רש"י:

פרק יא - משנה ב

[ו] וכן כתב הרמב"ם. ועל כרחנו צריך לומר שגרסא אחרת היתה להם בגמרא. דאנו גרסינו הכי, הא גופא קשיא, אמרת לישתן ועריכתן בחוץ, אלמא מדת יבש לא נתקדשה, ודאי מקדשה מגנייה מלתא אי אפיק להו אבראי. ולא כפרוש הקנטרס מטעם פסול יוצא, דמשום קדוש פלי לא מיפסל ביוצא. תוספות, ואפיתן בפנים, אלמא מדת יבש נתקדשה. אמר רבא כו' מאי קשיא, דלמא עשרון לא מקדש, תנור מקדש. אלא הא קשיא, ואפיתן בפנים, אלמא תנור מקדש, ואין דוחות את השבת, אפסלו בלינה. אמר רבא כו' הא קמן דהך מלתא דלישתן ועריכתן בחוץ ואפיתן בפנים אתברר טעמא משום דמדת יבש לא נתקדשה. אלא ודאי שגרסתם לא היתה כד. ולהכי נמי פסק כתנא קמא דמשנה ה' פרק ט' דמדות יבש נתקדשו. ועין תוספות יום טוב:

פרק יא - משנה ג

[ז] ולי נראה דהכי גרסינו, לישתן ועריכתן ואפיתן: **[ח]** והאי דלא משחו עשרון שלם, מפני שכל אדם מודד בו מנחתו ופעמים שמוציאו לחוץ. אבל זה אינו מסור אלא לפהגים לחצות בו עשרונים. והתוספות פרשו דחבתין כיון דיש בהן שמן הצרכו לעשות בכלי הלח, ומדות הלח נתקדשו לכלי עלמא, והוא הדין לכל המנחות הטעונות שמן:

פרק יא - משנה ד

[ט] כלי כו'. בגמרא יליף ליה מקרא. ועין תוספות יום טוב: **[י]** וזה המאמר מחבר במה שאמר שלחם הפנים מתר ללוש אותן בחוץ ונאפות בפנים. הרמב"ם. כלומר דאלו שאר מנחות לישתן ועריכתן נמי בפנים כו'. ורש"י פרש לישא ועריכה הכל בכלי שרת בפנים ולא בחוץ. ולפרושו כלה חדא מלתא היא. והתוספות פרושו דבחוץ אטחינה והרקדה קאי. דלא בעו כלי שרת. ועין תוספות יום טוב: **[יא]** פיצד. הוא שאל על סבת היות לחם הפנים נאפה בדפוסים. ואמר שסבת זה שיהא בעל שטחים מששה רוחות, וכן שתי הלחם. הרמב"ם. ורצה לומר בששה שטחים, שטח התחת, ושני שטחי הכפילה שמזה ומזה, והם שלשה שהם ששה, שלשה מבחוץ ושלשה מבפנים. וילפינו שתי הלחם מלחם הפנים, אלא דבלחם הפנים שנינו משום פלגתא דרבי יהודה ורבי מאיר. ועין תוספות יום טוב: **[יב]** כן הוא לשון רש"י. ונראה לי גרסת רש"י במשנה כד היא, שיהא לו פנים שיהא לו פנים. ותיתי ילפינו ממשמעות הפנים. חדא כדכתיב פנים ודרשינו דפנות, והינו כפילות דלקמן. וחדא דקרינו פנים שפרושו זויות והן הן הקרנות. ולא אתא בן זומא לפלוגי אלא לפרושי דדפנות וזויות מקרא קא ילפינו. ועין תוספות יום טוב:

פרק יא - משנה ה

[יג] במסכת כלים פרק י"ז משנה י': **[יד]** נראה לי שצריך להגיה ובהן הן הקרנות. ועין תוספות יום טוב: **[טו]** ואף על גב דבמשנה ד' פרק ה' דפסחים אמרינו דעל חמץ לאו דוקא בסמוך, הקא שאני, דסברא הוא דהוי בסמוך דהא בשעת הנחת הלחם היו מניחים אותם ובשעת סליקם נקטרים. תוספות:

פרק יא - משנה ו

[טז] ארבעה כו'. בגמרא ילפינו לכל הני מקרא: **[יז]** סניפין. שם לדבר העשוי לחבר ולהחזיק דבר אחר: **[יח]** מראשיהן. כלומר באותו חלק שבהן שעולה למעלה על השלחן. לפי שהסניפין הן כמו יתדות זהב עומדות בארץ וגבוהים עד למעלה מן השלחן הרבה. כמו שכתב רש"י

בַּפְּרוּשׁ הַחֲמִשׁ: **[יט]** חֲלוּל. כְּדֵי שֶׁתִּהְיֶה רוּחַ מְנַשֶּׁבֶת בֵּינֵיהֶם. הַרְמַבִּי״ם: **[כ]** דוּחָה כּוֹי. וְאִף עַל גַּב דְּמִדְּאוּרֵיתָא נִינְהוּ כְּדִנְפִיקָא לְהוּ מְקָרָא, הָא אָמַר רַבִּי מְאִיר כָּל מְלֹאכָה שְׁאֵפְשָׁר לַעֲשׂוֹתָהּ מֵעֶרֶב שֶׁבֶת אֵינָה דוּחָה כּוֹי, וְהָכִי נִמְי אֵפְשָׁר דְּלֹא דְחֵי שֶׁבֶת עֲלֵיהּ, טַעְמָא מְאִי [מְשׁוּי לְהוּ לְקַנִּים] דְּלֹא לַעֲפֹשׁ לְחָם, בְּכִי הָאִי שְׁעוּרָא לֹא מִיַּעֲפֹשׁ. גְּמָרָא. וְכִתְבוּ הַתּוֹסְפוֹת דְּאִין אֲסוּרָא אֵלָא מְשׁוּם טְלִטוּל בְּעֵלְמָא, וְאֵפְלוּ הָכִי גְזָרוּ עֲלֵיהֶם בְּמִקְדָּשׁ וְאִף עַל גַּב דְּחִזּוּ לְמַצּוּהָ, כִּיּוֹן דְּאִין עֲשׂוּי כָּלִי. תּוֹסְפוֹת. וְעִינְוּ תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: **[כא]** לְאַרְכּוּ. לֹאוּ לְמִימְרָא שְׁהִיוּ מְנַחִין מִמְזָרְח לְמַעְרֵב עַל אַרְזֵי הַשְּׁלַח, דְּכִהָאִי גּוֹנָא אִין מְקוֹם פְּנוּי כָּלִל. אֵלָא מְצַפּוֹן לְדְרוֹם הִיוּ מְנַחִין וּבְמְקוֹם הַפְּנוּי שְׁפִין שְׁתֵּי הַמַּעֲרָכוֹת, שְׁאוֹתוֹ מְקוֹם פְּנוּי הוּא מְצַד אֲרֵכוֹ שֶׁל שְׁלַח שְׁהוּא שְׁנַיִם עֲשָׂר טַפְחִים. וְסִתְמָא כְּרַבִּי מְאִיר. וְעִינְוּ תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: **[כב]** וְשִׁיר נְמִי מְנוּרָה דְּלָרְחֵבוּ שֶׁל בֵּית הַיְתָה עוֹמֶדֶת, וְרַבִּי אֶלְיָעֶזֶר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן הִיא, וְכֹתִיבָהּ פֶּסֶק הַרְמַבִּי״ם. וְהַתּוֹסְפוֹת כָּתְבוּ דְאַפְלוּ כְּרַבִּי, וְאִין הָכִי נִמְי דְּלֹא שִׁיר מִיָּדִי, וְדִלָּא תִּנְי אַרוֹן, דְּבַלְפְּנֵי וּלְפָנִים לֹא מִיָּרִי:

פרק יא - משנה ז

[כג] וְאֵפְתִי תִקְשִׁי לָמָּה שֶׁל שֵׁישׁ וְלֹא שֶׁל כֶּסֶף. הַלְכָּד הַנִּכּוֹן כְּמוֹ שֶׁכָּתְבַתְּב הַר״ב בְּשִׁקְלִים דְּאַחַר שֶׁנֶּאֱפָה הַנִּיחִוְהוּ עַל שֶׁל שֵׁישׁ עַד שֶׁיִּסְדְּרוּהוּ וְהַשְׁתָּא עֲשׂוּ שֶׁל שֵׁישׁ שֶׁלֹּא יִתְעַפֵּשׁ כִּיּוֹן שֶׁשָּׂהָה זְמַן רַב: **[כד]** דְּקִדְשֵׁת צְפוֹן חֲמִירָא דְּקִדְשֵׁי קִדְשִׁים שְׁחִיטְתָּן בְּצַפּוֹן: **[כה]** כְּלוּמַר שְׁוּה בְּשׁוּה: **[כו]** עֶרֶב שֶׁבֶת. צְרִיד עִיּוֹן אֲמַאי לֹא מִיָּתִי לְמַשְׁנָה זֹו בְּגְמָרָא [סִפְּהָ דָּף נד] וְלוּמַר דְּאַתְנָא כְּאַחֲרִים: **[כז]** שְׁעִיר כּוֹי. וְכִשְׁתַּעֲיִן כָּל קֶרְבָּנוֹת יוֹם הַכִּפּוּרִים לֹא תִמְצָא בְּהוֹן מָה שְׁיֵאֲכַל זוּלָתִי שְׁעִיר חֲטָאת הַנֶּעֱשֶׂה בְּחוּץ. הַרְמַבִּי״ם: **[כח]** הַבְּבַלִּיִּם כּוֹי. הָכִי קָאָמַר, נֶאֱכַל לְעֶרֶב, וּמִי הֵם הָאוֹכְלִים כּוֹי: **[כט]** לְפִי שֶׁלֹּא עָלוּ בִימֵי עֲזָרָא. גְּמָרָא. וּמָה שְׁמִזְכִּירִין אוֹתָם לְגַנְאִי עַל שְׁאוֹכְלִים אֶת הַשְּׁעִירִים חַיִּים, אִף עַל גַּב דְּמַצּוּהָ קַעֲבָדִי שֶׁלֹּא יָבֵאוּ לִידֵי נוֹתֵר, לְפִי שֶׁהֲרִגִילוּ עֲצָמָם כְּמוֹ כֵּן אִף בְּכָל הַשָּׁנִים, דְּמִחֲזִי כְּרַעֲבַתְנוּתָא. תּוֹסְפוֹת: **[ל]** חִי. וְאִין בּוֹ מְשׁוּם דָּם הָאֲבָרִים שֶׁהוּא בְּלֹא תַעֲשָׂה וְלוֹקִין עָלָיו, דְּבִכְרַתוֹת דָּף כ״ב מוֹקְמִינְן לֵהּ דְּוִקָא בְּדַפְרֵשׁ, וְלִפְיֵךְ שְׁרִי אִף בְּלֹא מְלִיחָה. וְעִינְוּ תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב:

פרק יא - משנה ח

{לא} כיצד יעשה. שלא יבא דבר לפסול, ויניחנה עם הבזיכים לשבת הבאה. אי נמי, מה יעשה מן הלחם אחר שהקטרו הבזיכין. תוספות. ועין תוספות יום טוב:

פרק יא - משנה ט

{לב} על שלשה. כלומר אין פחות משני ימים שעברו וכן שלשה. ולא קשיא דלתני לשנים ולשלשה. עין בריש מסכת פרה: **{לג}** צום. חל יום הכפורים בערב שבת. אין לחם הפנים נאפה בו. רש"י:

יב

פרק

פרק יב - משנה א

{א} שכל הראוי למזבח אינו יוצא מידי המזבח לעולם. גמרא: **{ב}** אין כו'. דמכלי שרת לא אשכחן דבר דמפרק. גמרא. פרש רש"י ואפלו בהמה בעלת מום שנאמר בה פדיון, לאחר שקדשה בכלי שרת כגון ששחטה, לא אשכחן בה פדיון: **{ג}** העופות. כשקדם הקדשן למומן מיירי. אבל קדם מומן להקדשן נפדין. תוספות. ואפשר דלענין טמאה נמי נשנו, ולאחר מליקה. כגון עולה שאינה באה לכלי שרת כלל ולא הוה כבהמה שחוטת דלעיל, ולהכי אצטריך לאשמעין: **{ד}** והעצים כו'. ואף על גב דלא קדשת הגוף נינהו אלא מכשירי קרבן הם, אפלו הכי הואיל ומנחות ונסכים טהורים אין להם פדיון, הני אף על גב דנטמאו פטהורים דמין. עצים ולבונה לאו בני אשוויי אכלא נינהו אלא הקדש משוי להו אכל, דעצים כמה דלא משפי להו לגזירין לא מתפשרי. לבונה נמי כמה דלא קדשה בכלי שרת לא מתפשרה. וכלי שרת נמי הואיל ואית להו טהרה במקוה. גמרא. ועין תוספות יום טוב: **{ה}** ותמהני, דהא אמרינן דמכשירי קרבן לאו קדשת הגוף הו. והרמב"ם לא פרש כלום בזה, וניחא דהוי כמשמעה

שְׁפֹל שְׂאִין בְּהֵמָה אִין בּוּ פְדִיוֹן. וְעִין תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב:

פרק יב - משנה ב

[ו] שְׂנֵי כו'. וְצָרִיכָא, דְּאִי אֲשַׁמְעִינן הֵד קַמִּיתָא, מְשׁוּם דְּאָמַר בְּמַחְבַּת וְקָא מִיְתֵי בְּמַרְחֻשָּׁת (מְשׁוּם הֵכִי לֹא יֵצֵא) אֲבָל הֵכָא דְּאִיְדִי וְאִיְדִי (כְּלִי שֶׁנֶּדֶר וְשֶׁהֵבִיא) בְּמַחְבַּת וְאִיְדִי וְאִיְדִי בְּמַרְחֻשָּׁת אִימָא יְדִי נֶדְרוּ נְמִי יֵצֵא. וְאִי אֲשַׁמְעִינן הֵד מְשׁוּם דְּקָא פְּלִיג לְהוּ, אֲבָל הֵתָם דְּלֹא פְּלִיג לְהוּ אִימָא לֹא, צָרִיכָא. גְּמָרָא: **[ז]** אָמְרוּ לוֹ כו'. יִרְאֶה לִי דְּהוּא הֵדִין נְמִי בְּרִישָׁא אָמְרוּ לוֹ בְּמַחְבַּת נְדָרָתָא. אֲלֹא דְּבַמָּאִי דְּסָלִיק אֲשַׁמְעִינן. וְהוּא הֵדִין לְרִישָׁא:

פרק יב - משנה ג

[ח] וּמִיְהוּ בְּרִישׁ פְּרָק ב' דְּנָזִיר בְּאֹמַר הֵרִינִי נָזִיר מִן הַגְּרוּגְרוֹת, סְבָרִי בֵּית הַלֵּל דְּלֹא הוּי נָזִיר, שְׁלֹא נֶדֶר כְּדָרְךָ הַנּוֹדָרִים, דְּדוֹקָא גְּבִי מְנַחָה מְבִיא מִן הַחֲטִים, מְשׁוּם דְּשְׁעָרִין שְׂיָכָא גְּבִי מְנַחָה כְּדֹא שְׂכָחוּן מְנַחַת הָעֶמֶר וּמְנַחַת קְנָאוֹת דְּבָאוֹת שְׁעָרִין, וּלְמַנְחָה מְעַלְמָא אֲפֻיִן. אֲבָל גְּרוּגְרוֹת לֹא שְׂיָכִי לְנִזְיֹרוֹת, וּמַעְקָרָא כִּי אָמַר הֵרִינִי נָזִיר לֹא הָיָה בְּדַעְתּוֹ לְנִזְיֹרוֹת כְּלָל. תּוֹסְפוֹת וְעִין תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב:

פרק יב - משנה ד

[ט] וְקִשְׁיָא דְּאִם כִּן מְשֻׁנָּה זֹו כְּלָה נְדָחִית מֵהַלְכָה. דְּדַבְּרִי תִנְא קָמָא נְדָחִין מְפִנִי הַקְּשִׁיאָה הָאֲמַתִּית שְׁהַקְּשָׁה עָלָיו רַבִּי שְׁמַעוֹן, וְדַבְּרִי רַבִּי שְׁמַעוֹן נְמִי נְדָחִין מְפִנִי דְּלַעִיל פְּסָקוֹ הֵרַמְבִּ"ם וְהֵרַב דְּלֹא כְּרַבִּי אֲלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב כו'. אֲבָל הֵרַמְבִּ"ם בְּפִרוּשׁוֹ כְּתַב וְזָה לְשׁוֹנוֹ, אִף עַל פִּי שְׂזַכְרֵנוּ בְּפִרְק ג' מִמַּסְכֵּת זֹו שְׁבַלִּילָה אִינָה מְעַכְבֵּת עַל מְנַת שְׁתָּהָא הַמְּנַחָה מְעַטָּת עַד כְּדִי שְׂאִם רְצָה לְבַלֵּל אוֹתָהּ שְׂיֻכַּל לְבַלֵּל, אֲבָל הֵיְתָה מְרַבָּה עַד שְׂאִי אֲפֻשֶׁר לְבַלֵּל אוֹתָהּ בְּבַת אַחַת אִי אֲפֻשֶׁר בְּלֹא בְּלִילָה. עַד כָּאן. וְנִרְאִין דְּבָרֵינוּ דְּאֲפֻלוּ לְתִנְא קָמָא

דַּרְבֵּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב דִּלְכָל עֲשָׂרוֹן מֵבִיא לֵג אֶפְלוֹ הֵכִי כָּל שֶׁהָעֲשָׂרוֹנוֹת יוֹתֵר עַל שְׁשִׁים מִתּוֹךְ שֶׁהִסְלֵת רַב הוּא אִי אֶפְשָׁר לְהַבְלִיל יָפָה אֶפְלוֹ יִהְיֶה לוֹ לָגִים כְּמִסְפַּר הָעֲשָׂרוֹנוֹת. וְהִשְׁתָּא מִשְׁנַתְּנוּ הִלְכָּה הִיא וּמִטְעָמָא דַּרְבֵּי שְׁמַעוֹן: **[י]** וְאִם כֵּן הוּא אֶחָד מִשְׁשָׁה עֶשֶׂר בִּלְג. וְקִשָּׁה, דְּבִפְרָק ג' וּפְרָק ז' דְּמִקְוֹאוֹת פֶּרֶשׁ שֶׁהוּא חֵלֶק מִשְׁשִׁים וְאַרְבַּעַה בִּלְג, וְכֵן הוּא בְּגִמְרָא דְּבִבְא בְּתָרָא דָּף צ'. וְעַיִן תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: **[יא]** שְׁנַיִם וְחֲמִשָּׁה. תִּימָה, דְּכִי הֵיכִי דְּאָמְרִינָן גְּבִי מְנַחוֹת בְּמִשְׁנָה ג' דָּאִם אוֹמֵר חֲצִי עֲשָׂרוֹן יָבִיא עֲשָׂרוֹן שְׁלָם, עֲשָׂרוֹן וּמְחֻצָּה יָבִיא שְׁנַיִם, הֵכָא נִמְי נִימָא כִּי אָמַר לֵג אוֹ שְׁנַיִם יָבִיא שְׁלֹשָׁה, וְכִי אָמַר חֲמִשָּׁה יָבִיא שְׁשָׁה. וְשָׁמָּא יֵשׁ לוֹמַר כּוּי. תּוֹסְפוֹת. וְלִי נִרְאָה דְּכִינּוֹן דְּנִדְבַת יִין לָאוּ בְּהַדְיָא כְּתִיבָא אֶלָּא מִיתּוֹרָא דְּאַזְרַח כְּדֵאִיתָא בְּגִמְרָא, לָא נוֹכַל לְחִיבּוֹ עַד דְּפָרִישׁ. וְלוּלָא דְּמִסְתַּפְינָא הֵייתִי אוֹמֵר דְּאִין הֵכִי נִמְי דְּחִיב לְהִשְׁלִים. וּמִתְנִיתִין לְגוֹפִיָּה אֶצְטְרִיךְ לְאַשְׁמַעִינָן בְּאַיִזוֹ מִן הָעֲנִינִים מְנַדְבִּין יִין. וְעַיִן תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: **[יב]** אוֹ כְּדִי נִסְכֵי שְׁלֹשָׁה כְּבָשִׁים: **[יג]** אוֹ שְׁנֵי כְּבָשִׁים וְאַיִל: **[יד]** וּמִשְׁמַע דְּכָךְ הוּא מֵבִיא. וְעַיִן תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב:

פרק יב - משנה ה

[טו] הֵכִי אָמַר שְׁמוּאֵל סוֹף פְּרָק י' דְּזִבְחִים וְיִלִּיף לִיָּה מִקְרָא (וּבְתוֹרַת כְּהֻנִּים לְפִינּוּ נִמְי דְּמִתְנַדְבִּין יִין). וּמִיָּהוּ וְדֵאִי דְּלִקְמַצְיָה בְּפִס יָדוֹ כְּדָרְךְ קְמִיצַת הַמִּנְחָה אִי אֶפְשָׁר, אֶלָּא שְׁמִפְרִישׁ בְּכָלִי שְׁעוֹר קִמֵץ שֶׁהוּא כְּשֵׁנִי זִיתִים. וְעַיִן תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: **[טז]** דְּהָא בְּמִשְׁנָה ה' פְּרָק ג' לָא תִּנּוּן דְּיִין מְעַכְבַּ הַמִּנְחָה. אֲבָל קִשָּׁה, מֵאִי בְּעִי לְהֵכִי, תִּפּוּק לִיָּה מִמִּשְׁמַעוֹתָן שֶׁל הַדְּבָרִים שֶׁהֵינּוּ בְּפִנֵי עֲצָמוֹ מִמֶּשׁ קָרֵב, וְכַדְפֶּרֶשׁ בְּשִׁמּוֹן דְּלֵא אֲשַׁכְּחוּן דְּלִיתִי בְּכָלִי בְּפִנֵי עֲצָמוֹ. וּלְשׁוֹן רִשְׁיִי, אִינוֹ מְעַרְבַּ בְּמִנְחָה:

יג

פרק

פרק יג - משנה א

[א] יבִיא אֶחָד. פְּשִׁיטָא. וְכֵן עֲשְׂרוֹנִים נְמִי פְּשִׁיטָא, דְּמַעוּט עֲשְׂרוֹנִים שְׁתֵּי. פְּרִשְׁתִּי וְאִינִי יוֹדַע כּוֹי אֶצְטְרִיד לִיה. גְּמָרָא: **[ב]** אֲבָל בְּמִנְחַת נְסָכִים לֹא אֲפֹן, אֲף עַל גַּב דְּמִתְנַדָּב אָדָם מִנְחַת נְסָכִים בְּכָל יוֹם, דְּסִתְמָא דְעֵתִיהָ אֲמִנְחוֹת הַמְפְרָשׁוֹת וְרִגְלֹת לְבָא בְּפָנֵי עֲצָמֹן וְלֹא בְּגַלְל זָבַח. תּוֹסְפוֹת:

פרק יג - משנה ב

[ג] אֲבָל בְּמִשְׁנָה דְלַעִיל לֹא פְּלִיג, דְּהֵיָא בְּאוּמֵר פְּרִשְׁתִּי עֲשְׂרוֹנוֹת אֲבָל לֹא קִבְעֵתִים בְּכָלִי אֶחָד, דְּמִיִּתִי שְׁשִׁים עֲשְׂרוֹנוֹת בְּשְׁשִׁים מְאֵנִי. גְּמָרָא. וְקִשָּׁה, דָּאִם כֹּן אֲמַאי סָגִי לַעִיל בְּשְׁשִׁים. וַיֵּשׁ לוֹמֵר דְּדָמִי לְמִשְׁנָה הִי דְיָבִיא כְּיוֹם הַמְרַבָּה, דְּשְׁשִׁים עֲשְׂרוֹן יוֹם מְרַבָּה הוּא. וְעֵין תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב:

פרק יג - משנה ג

[ד] עֲצִים. תְּנִי רַבָּנָן, קַרְבָּן [נִפְשׁ כִּי תִקְרִיב קַרְבָּן מִנְחָה], מְלַמֵּד שְׁמִתְנַדְּבִין עֲצִים. וְיִתְּנוּרַת כְּהֵנִים מְרַבֵּנָן מְנִיָּה נְמִי יָנוּ וְשָׁמֹן וְלִבְוֹנָה. וְכֵן הוּא אוֹמֵר דְּעֲצִים אֶקְרִי קַרְבָּן, וְהַגְּזוּרְלוֹת הַפְּלָנוּ עַל קַרְבָּן הָעֲצִים. עֵין תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: **[ה]** מְקַמֵּץ. תְּנִי נְמִי הַכִּי בְּסוּף פֶּרֶק ז' דְּשִׁקְלִים. וּפְרִשׁ הַר"ב שְׁזָה שְׁעוֹר הַלְּבוֹנָה הַבָּאָה עִם הַמִּנְחָה, דְּכִתִּיב וְהָרִים מִמֶּנּוּ וְכוּ'. וְהַכִּי אֵיתָא בְּגְמָרָא. וְאֲף עַל גַּב דְּבִפְרָק קַמָּא מְשֻׁנָּה ג' פְּרִשׁ הַר"ב דְּבִשְׁנֵי קַרְטִין פְּשָׁרָה, וְיַלְיָף לֵה מְקַרָּא, הֵינּוּ בְּדִיעֵבַד. וְיִמִּיהוּ הָכָא דְנוֹדֵר בְּלְבוֹנָה בְּפָנֵי עֲצָמָה לֹא יֵצֵא אֶלָּא בְּקַמֵּץ, דְּלֵהַכִּי אֶצְטְרִיד עַל הַמִּנְחָה, דְּבִהַדִּי מִנְחָה אֵין, בְּפָנֵי עֲצָמָה לֹא. וְאֵיכָּא מֵאן דְּאָמֵר דְּבִבָּאָה בְּפָנֵי עֲצָמָה נְמִי פְּלִיגִי. וְהִיא פְּלִגְתָּא בְּגְמָרָא. וְעֵין תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: **[ו]** הַקַּמֵּץ כּוֹי. לָאוּ דְוָקָא. דְּהוּא הַדִּין בְּכַזִּית דְּחִיב, כְּרַבָּנָן דְּזָבַחִים פֶּרֶק י"ג מְשֻׁנָּה ד'. אֶלָּא לְאַפּוֹקִי מְרַבֵּי אֶלְיַעֲזָר דְּמִשְׁנָה ו' שֶׁם בְּבִזְיָכִי לְבוֹנָה עַד שְׁיִקְרִיב שְׁנֵי קַמֵּצִים. תּוֹסְפוֹת. וְעֵין תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: **[ז]** שְׁנֵי קַמֵּצִים. בְּתוֹרַת כְּהֵנִים יַלְיָף לִיה:

פרק יג - משנה ד

{ח} זָהָב. זֶה לְבַדֵּק הַבַּיִת. הַרְמַב"ם: **{ט}** וּבְסוּף פָּרַק וְ דִשְׁקָלִים פִּרְשׁ הַר"ב, מְבִיא אֶפְלוּ צְנוּרָא שְׁהוּא כְּמִין מְזִלְג קָטָן. וְעַיִן תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: **{י}** מְדִינָר. וְדִלְמָא פְּרִיטִי. אָמַר רַב שֵׁשֶׁת בְּאַתְרָא דְּלֹא סָגִי פְּרִיטִי דְּכִסְפָּא. גְּמָרָא:

פרק יג - משנה ה

{יא} דִּשְׁמֹן דְּבָא בְּנִדְבָה גְּמָרִינֵן מִמְּנַחַת נִדְבָה. דִּתְנִיָּא, קָרְבָּן, כְּלוֹמַר וְכִי תִקְרִיב קָרְבָּן מְנַחָה, מְלַמֵּד שֶׁמֶתְנַדְּבִין שְׁמֹן. וְדוֹן מִינָהּ וּמִינָהּ, מַה מְנַחָה בְּלֹג אֶף שְׁמֹן בְּלֹג. וְרַבִּי סָבַר, דוֹן מִינָהּ וְאוּקִי בְּאַתְרָהּ, דִּשְׁמֹן הַבָּא בְּפָנֵי עֲצָמוֹ הוּי כְּנִסְכִּים דּוּמְיָא דִּינֵן. בְּגְמָרָא. וְעַיִן תּוֹסְפוֹת יוֹם טוֹב: **{יב}** וְאִינִי יוֹדֵעַ כּוֹי. מִן הֵינֵן אוֹ מִן הַשְּׁמֹן. הַרְמַב"ם: **{יג}** לֹא דָק. אֶלְא שְׁנֵי תְּמִידֵי הַיּוֹם הָזֶה לִיָּה לְחַשֵּׁב בְּמִקּוֹם שְׁנֵי מוֹסְפֵי הַחֵג. וְלָכֵן רְאוּי הָיָה לוֹ שְׁיִכְתֹּב וְאַרְבַּעַה כְּבָשִׂים, שְׁנֵי מוֹסְפֵי שַׁבָּת וְשְׁנֵי תְּמִידֵי הַיּוֹם: **{יד}** גַּם כֵּן לְפּוּם רִיחָא כְּתֹב כֵּן, דְּהָא חֲטָאת הוּא וְאִין לְחֲטָאת נִסְכִּים, כְּדִתְנֵן בְּפָרַק ט' מִשְׁנָה ו': **{טו}** שְׁכֹן שְׁנִינֵנו שֵׁם מִשְׁנָה ג' כּוֹי. וְזֶה הַמְּסַפֵּר שְׁוָה לְשְׁמֹן וְלֵינֵן:

פרק יג - משנה ז

{טז} עֵגֶל כּוֹי. גַּם כֵּן דַּעַת רַבִּי. הַרְמַב"ם: **{יז}** וְהוּא לִיָּה לְפָרֵשׁ אֵיל כֵּן שְׁתֵּי שָׁנִים, כְּדִתְנֵן בְּמִשְׁנָה ג' פָּרַק קָמָא דְּפָרָה:

פרק יג - משנה ח

{יח} וְנִסְכֵּיו. הֵינֵן וְהַסְלַת שְׁמִבְיָאִין עִם הַקָּרְבָּן נִקְרָאִים נִסְכִּים. הַרְמַב"ם:

פרק יג - משנה ט

יט וארישא יביא בדמיו שנים דהוי קטן והביא גדול [שבכל מקום שנים חשובים מאחד אפלו שניהם שוים. רש"י] נמי פליג, אלא דנטר לתנא קמא עד דמסיק למלתיה. גמרא: **כ** **כבש**. וברישא נמי שור זה כו', אפלו הביא בדמיו איל אחד יצא. הרמב"ם: **כא** ופשיטא דהוא הדין נמי אם הומם הגדול דמיחל בבינוני, אלא שצריך שיביא גם כן בדמים היתרים:

פרק יג - משנה י

כב נראה שאף על פי שנתמנה לכהן גדול עדין לא עבד, אלא שנמנו וגמרו ופסקו לו הגדלה, ולימים כשהיה לו להתחנך ולעבד נתקנא: **כג** **יגלח**. ענין תגלחת, הבאת קרבנותיו. הרמב"ם: **כד** לא ידעתי למה הוסיף בירושלים. ועין לקמן: **כה** והכא ליכא למימר נעשה כאומר שלא אתחייב באחריות קרבנותיו, דנזיר כמה דלא מייתי קרבנותיו לא מתפשר. גמרא: **כו** ולהכי נמי לא מחייב משום שחוטי חוץ. רש"י: **כז** **בירושלים**. אבל בנב וגבעון היו מתרים לשמש, כל שכן בזמן הזה שאין שרות ואין מקדש דודאי כשר לדוכן ולקרנות בתורה תחלה. תוספות בשם רש"י: **כח** **ואין צריך לומר כו'**. מפלל דבית חוניו לאו עבודה זרה הוא. ותימה. הרי יש כאן אסור שחוטי חוץ. ונראה, דנדרים ונדבות דבני נח הנה מעלה. תוספות. ועין תוספות יום טוב: